

Materiál na
TÝŽDEŇ MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV
a po celý rok

**VŠETCI BUDEME PREMENENÍ... VÍŤAZSTVOM SKRZE
NÁŠHO PÁNA JEŽIŠA KRISTA**

(Prvý list Korint'anom 15, 51 – 58)

Spoločná iniciatíva Svetovej rady cirkví a Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov

IN MEMORIAM

Monsignor Eleuterio Francesco Fortino

Počas stretnutia Medzinárodnej komisie v septembri 2010 vo Varšave, v Poľsku, sme sa dozvedeli o úmrtí Mons. Eleuteria Francesca Fortina, zástupcu sekretára Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov a dlhoročného člena Medzinárodnej komisie zodpovednej za prípravu Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov. Jeho nadšenie a horlivosť pre kresťanskú jednotu a zvlášť podpora modlitieb za jednotu kresťanov boli len jedným z mnohých jeho darov, ktoré ochotne zdieľal s členmi komisie. Tohtoročný text je venovaný jeho pamiatke. Nech modlitby z týchto textov priblížia naplnenie slov Kristovej modlitby: „aby všetci boli jedno... aby svet uveril.“

OBSAH

PRE ORGANIZÁTOROV TÝŽDŇA MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV	4
BIBLICKÝ TEXT	5
ÚVOD DO TÉMY NA ROK 2012	6
PRÍPRAVA MATERIÁLU NA TÝŽDEŇ MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV 2012	9
EKUMENICKÁ BOHOSLUŽBA	10
BIBLICKÉ ZAMYSLENIA A MODLITBY NA „OSEM DNÍ“	15
PRÍDAVNÉ BOHOSLUŽOBNÉ MATERIÁLY	24
PIESNE	27
INFORMÁCIE O POĽSKU - EKUMENICKÉ POZADIE	29
TÝŽDEŇ MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV	33
KLÚČOVÉ DÁTUMY V DEJINÁCH TÝŽDŇA MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV	38

Biblické citácie:

*Biblické citácie uvedené v tomto dokumente sú zo Slovenského ekumenického prekladu Biblie s deuterokánonickými knihami. Vydala © Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica, 2007. Schválené Konferenciou biskupov Slovenska dňa 27. 3. 2008, č. 9-K/08. ISBN 978-80-85486-48-3.
Všetky práva vyhradené.*

Pre organizátorov Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov

Hľadanie jednoty po celý rok

Tradičný termín konania Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov je na severnej pologuli od 18. do 25. januára. Tieto dni navrhol v roku 1908 Paul Wattson tak, aby modlitby prebiehali v dňoch medzi sviatkami sv. Petra (Katedra) a sv. Pavla (Obrátenie), čo im dodalo symbolický význam. Na južnej pologuli sú v januári prázdniny, takže cirkvi organizujú Týždeň modlitieb v inom termíne, napríklad v období sviatkov Zoslania Ducha Svätého (ako to navrholo Hnutie pre vieru a poriadok v roku 1926), ktoré tiež symbolizujú jednotu Cirkvi.

Keďže berieme do úvahy fakt, že sa termín modlitieb dá prispôbiť, povzbudzujeme vás, aby ste tento materiál vnímali ako pozvanie hľadať po celý rok možnosti, aby ste mohli vyjadriť mieru dosiahnutého spoločenstva medzi cirkvami a spolu sa modliť za úplnú jednotu, ktorá je Kristovou vôľou.

Prispôbenie textu

Tento materiál ponúkame so zámerom, aby bol prispôbený využitiu na miestnej úrovni, kedykoľvek to bude možné. Pritom treba brať ohľad na miestne liturgické a bohoslužobné zvyky a na celkovú spoločenskú a kultúrnu situáciu. Takéto úpravy by sa mali realizovať ekumenicky. Na niektorých miestach sú už vybudované ekumenické štruktúry pre prispôbenie týchto materiálov. Želáme si, aby tam kde to tak nie je, potreba bola podnetom pre vznik takýchto štruktúr.

Používanie materiálu Týždňa modlitieb

- Cirkvám a kresťanským spoločenstvám, ktoré slávia Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov prostredníctvom jednej spoločnej bohoslužby, ponúkame poriadok ekumenickej bohoslužby.
- Cirkvi a kresťanské spoločenstvá si môžu zaradiť texty z Týždňa modlitieb aj do svojich vlastných bohoslužieb. Podľa prostredia, v ktorom sa nachádzajú, možno primerane použiť modlitby z ekumenickej bohoslužby, materiál „ôsmich dní“ a výber prídavných modlitieb.
- Spoločenstvá, ktoré slávia Týždeň modlitieb v rámci svojich každodenných bohoslužieb, môžu počas tohto týždňa čerpať námety z materiálu na „osem dní“.
- Tí, ktorí by chceli viesť biblické hodiny na tému Týždňa modlitieb, majú možnosť ako základ použiť biblické texty a zamyslenia ponúknuté v materiáli na „osem dní“. Ich každodenné spoločné stretnutia môžu uzavrieť príhovornými modlitbami.
- Tým, ktorí sa chcú modliť v súkromí, poslúži tento materiál ako pomôcka pri premýšľaní o ich modlitebných zámeroch. Môžu mať na pamäti to, že tvoria spoločenstvo s ostatnými, ktorí sa na celom svete modlia za viditeľnejšiu jednotu Kristovej Cirkvi.

Biblický text

Prvý list Korint'anom 15, 51 – 58

„Počúvajte, poviem vám tajomstvo: Nie všetci zomrieme, ale všetci budeme premenení, naraz, v tom okamihu, keď sa naposledy ozve poľnica. Keď zaznie, mŕtvi budú vzkriesení neporušiteľní a my budeme premenení. Lebo toto porušiteľné si musí obliecť neporušiteľnosť a toto smrteľné si musí obliecť nesmrteľnosť. Keď si však toto porušiteľné oblečie neporušiteľnosť a toto smrteľné si oblečie nesmrteľnosť, vtedy sa splní, čo je napísané: *Smrť pohltilo víťazstvo! Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kde je tvoj osten?* Ostňom smrti je totiž hriech a silou hriechu je zákon. No vďaka Bohu, ktorý nám dáva **víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista!** A tak, bratia moji milovaní, buďte pevní, neochvejní, buďte stále horlivejší v Pánovom diele, veď viete, že vaša námaha nie je márna v Pánovi.“

Biblia. Slovenský ekumenický preklad s deuterokánonickými knihami.

Úvod do témy na rok 2012

„Všetci budeme premenení... víťazstvom skrze nášho Pána Ježiša Krista“
(por. 1. Korint'anom 15, 51 – 58)

Materiál k Týždňu modlitieb za jednotu kresťanov zostavila pracovná skupina, ktorú tvorili predstavitelia Rímskokatolíckej cirkvi, Pravoslávnej cirkvi, Starokatolíckej cirkvi a protestantských cirkví pôsobiacich v Poľsku.

Zástupcovia ekumenických kruhov v Poľsku sa po dlhých rozhovoroch zhodli na téme, ktorá zdôrazňuje pretvárajúcu silu viery v Krista, a to najmä vo vzťahu k našim modlitbám za viditeľnú jednotu Cirkvi, tela Kristovho. Základom sú slová apoštola Pavla adresované korintskému cirkevnému zboru, ktoré hovoria o časnosti našich životov (so všetkými zdanlivými „víťazstvami“ a „prehrami“) v porovnaní s tým, čo prijímame Kristovým víťazstvom vo veľkonočnom tajomstve.

Prečo práve táto téma?

Dejiny Poľska sú poznačené množstvom víťazstiev a prehier. Za zmienku stoja mnohé roky, počas ktorých bolo Poľsko napádané, rozdelené a utláčané cudzími mocnosťami a nepriateľskými systémami. História Poľska charakterizuje neustála snaha prekonať každé zotročovanie a dosiahnuť slobodu. Tieto úsilia priniesli národu významné zmeny. A predsa, tam, kde je víťazstvo, tam sú aj porazení, ktorí nezdieľajú radosť a úspech víťazov.

Táto časť dejín Poľska inšpirovala ekumenickú skupinu, ktorá pripravovala tohtoročný materiál, k hlbšiemu zamysleniu nad tým, čo znamená „zvítaziť“ a „prehrať“. Zvláštnu pozornosť venujú pochopeniu pojmu „víťazstvo“, ktorý sa často interpretuje v triumfálnych pojmoch a Kristovej odlišnej interpretácii, ktorú nám on odкрýva.

V roku 2012 budú v Poľsku a na Ukrajine majstrovstvá Európy vo futbale. V minulosti by to vôbec nebolo možné. Preto je pre mnohých udalosť v tejto časti Európy, pri ktorej budú milióny fanúšikov netrpezlivo očakávať správy o víťazných tímoch, znakom ďalšieho „národného víťazstva“. Keď premýšľame nad týmto príkladom, vedie nás to k zamysleniu nad neutešenou situáciou tých, ktorí nevyhrávajú – nielen v športe, ale aj v ich živote a spoločnostiach. Kto venuje čo i len myšlienku tým, ktorí sú porazení, či tým, ktorí stále znášajú prehry, pretože je im zabránené víťaziť pre rôzne podmienky a okolnosti? Súperenie je súčasťou nielen športu ale aj politiky, obchodu, kultúry a dokonca aj cirkevného života.

Túžba po víťazstve je zrejmá aj u Ježišových učeníkov v situácii, keď sa dohadovali: „*кто з nich je väčší*“ (Mk 9, 34). Ježišova reakcia na tento spor bola veľmi jednoduchá: „*Кто chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a nech slúži všetkým!*“ (Mk 9, 35). Jeho slová hovoria o víťazstve prostredníctvom vzájomnej služby, pomoci, pozdvihnutia sebavedomia tým, ktorí sú „poslední“, zabudnutí, vylúčení na okraj spoločnosti. Pre všetkých kresťanov je najväčším vzorom pokornej služby Ježiš Kristus, Jeho víťazstvo vydané smrťou a vzkriesením. V jeho živote, skutkoch, vyučovaní, utrpení, smrti a vzkriesení túžime hľadať zdroj pre náš víťazný život viery, ktorý sa prejavuje v sociálnej angažovanosti v duchu pokory, služby a vernosti evanjeliu. Hoci Ježiš očakával utrpenie a smrť, modlil sa, aby jeho učeníci boli jedno a aby svet uveril. Toto „víťazstvo“ je možné len duchovnou premenou, obrátením. To je dôvod, prečo sme sa rozhodli vybrať slová apoštola pohanov za základ našich zamyslení. Chceme dosiahnuť víťazstvo, ktoré spája všetkých kresťanov v službe Bohu a blížnemu.

Keď sa modlíme a snažíme o plnú viditeľnú jednotu Cirkvi, my – tak ako naše tradície ku ktorým sa hlásime – budeme zmenení, premenení a nadobudneme podobu Krista. Jednota,

ktorú vyprosujeme v modlitbách, môže vyžadovať aj zmenu spôsobu cirkevného života, ktorý je nám známy. Je to však predstava, ktorá nás môže naplňať strachom. Jednota, za ktorú sa modlíme, nie je len „pekny“ obraz o priateľstve a spolupráci. Vyžaduje ochotu vzdať sa vzájomného konkurenčného boja. Potrebujeme sa otvoriť jeden druhému, ponúknuť a prijať dary jeden od druhého tak, aby sme skutočne vstúpili do nového života v Kristovi, čo je jediným skutočným víťazstvom.

V Božom pláne spásy je miesto pre všetkých. Smrťou a vzkriesením Kristus prijíma všetkých, bez ohľadu na ich víťazstvá a prehry, „*aby každý, kto v neho verí, mal večný život*“ (Jn 3, 15). Aj my môžeme mať účasť na Kristovom víťazstve. Stačí v neho veriť a spoznáme, že vtedy je ľahšie prekonať zlo dobrom.

Zamyslenie počas ôsmich dní nad zmenou v Kristovi

Počas nasledujúceho týždňa sme všetci pozvaní k hlbšiemu skúmaniu našej viery, aby sme boli premenení víťazstvom nášho Pána Ježiša Krista. Biblické texty, výklady, modlitby a otázky na zamyslenie nám pomôžu preskúmať rôzne aspekty toho, čo toto víťazstvo znamená pre život kresťanov a ich vzájomnú jednotu vo svete. Začneme zamyslením nad Kristom, ktorý slúži, a postupne sa dopracujeme ku konečnej oslave Kristovho kralovania, ktoré vybojoval krížom a vzkriesením:

Prvý deň: Premenení služobníkom Kristom
Syn človeka prišiel slúžiť (por. Marek. 10, 45)

V tento deň sa stretne s Ježišom na jeho ceste k víťazstvu prostredníctvom služby. Vidíme ho ako toho, ktorý „*neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby sám slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých*“ (Marek 10, 45). Preto je aj Cirkev Ježiša Krista slúžiacim spoločenstvom. Tým, že používame naše rozličné dary pre spoločnú službu ľudstvu, stáva sa zjavným jednota v Kristovi.

Druhý deň: Premenení trpezlivým očakávaním na Pána
Nechaj to teraz! Patrí sa nám vykonať všetko, čo je spravodlivé.
(Matúš 3,15)

V tomto dni sa sústreďme na trpezlivé očakávanie na Pána. Každá zmena vyžaduje vytrvalosť a trpezlivosť. Modlitba k Bohu za akúkoľvek premenu je taktiež skutkom viery a dôvery v jeho zaslúbenia. Takéto očakávanie na Pána je nevyhnutné pre všetkých, ktorí sa modlia za viditeľnú jednotu Cirkvi v tomto týždni. Všetky ekumenické aktivity si vyžadujú čas, vzájomnú pozornosť a spoluprácu. Všetci sme povolaní spolupracovať s dielom Ducha na zjednocovaní kresťanov.

Tretí deň: Premenení trpiacim Služobníkom
Kristus trpel za nás (por. 1.Petrov 2, 21)

Tento deň nás pozýva zamyslieť sa nad utrpením Krista. Nasledovaním trpiaceho Služobníka Krista sú kresťania povolaní k solidarite s trpiacimi. Čím bližšie prichádzame ku krížu, tým bližšie prichádzame jeden k druhému.

Štvrtý deň: Premenení Pánovým víťazstvom nad diablom
Dobrom premáhaj zlé (Rimanom 12, 21)

Dnes sa hlbšie zamyslíme nad zápasom so zlom. Víťazstvo v Kristovi premáha všetko, čo ničí Božie stvorenie a rozdeľuje nás. S obnovenou dôverou a radosťou z toho, čo je dobré, sme povolaní v Kristovi k spoločnému boju proti tomu, čo je zlé v tomto svete. Tým, že sme nejednotní, nemôžeme byť dostatočne silní na to, aby sme v našich časoch prekonali zlo.

Piaty deň: Premenení pokojom vzkrieseného Pána
Ježiš stal si doprostred a povedal im: Pokoj vám! (Ján 20, 19)

Dnes oslavujeme pokoj vzkrieseného Pána. Vzkriesený je veľkým víťazom nad smrťou a svetom temnoty. Zjednocuje svojich učeníkov, ktorí sú ochromení strachom. Otvára pred nami novú nádej života a služby pre jeho prichádzajúce kráľovstvo. Vzkriesený Pán zjednocuje a posilňuje všetkých veriacich. Pokoj a jednota sú charakteristické znaky našej premeny vo vzkriesení.

Šiesty deň: Premenení Božou nemennou láskou
Tým víťazstvom, ktoré premohlo svet je, naša viera (1.Jánov 5, 4b)

V tomto dni sústredíme našu pozornosť na Božiu nemennú lásku. Túto lásku odhaľuje veľkonočné tajomstvo a pozýva nás k novému spôsobu života. Viera v túto pravdu premáha strach a otvára naše srdcia sile Božieho Ducha. Ona nás pozýva k priateľstvu s Kristom a k sebe navzájom.

Siedmy deň: Premenení dobrým Pastierom
Pas moje ovce (Ján 21, 16-17)

Biblický text na tento deň poukazuje na to, že Pán posilňuje svoje stádočko. Nasledujúc dobrého Pastiera sme povolaní vzájomne sa posilňovať v Pánovi, podporovať a podopierať slabých a stratených. Je jeden Pastier a my sme jeho ľudom.

Ôsmy deň: Zjednotení v Kristovej vláde
Toho, kto zvíťazí, posadím so mnou na svoj trón (Zjavenie 3, 21)

V posledný deň Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov oslavujeme Kristovu vládu. Kristovo víťazstvo nám umožňuje hľadiť do budúcnosti s nádejou. Toto víťazstvo premohlo všetko, čo nám bráni zdieľať plnosť života s ním a medzi sebou navzájom. Kresťania vedia, že jednota medzi nimi je predovšetkým Božím darom. Podiel na Kristovom víťazstve je nad všetkým, čo nás rozdeľuje.

Príprava materiálu na Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2012

Počiatočnú prácu, ktorá viedla k vydaniu materiálu pre tohtoročný týždeň modlitieb, pripravila skupina predstaviteľov, ktorých prizvala Komisia pre dialóg Konferencie biskupov Poľska a Poľská ekumenická rada v období od februára do júna 2011. Chceme sa poďakovať všetkým, ktorí prispeli:

Edward Puślecki (generálny superintendent Zjednotenej metodistickej cirkvi v Poľsku, Varšava)

Biskup Krzysztof Nitkiewicz (Rímskokatolícka cirkev, biskup v Sandomierzi)

Mrs. Monika Waluś (Rímskokatolícka cirkev, Józefów)

Mrs. Kalina Wojciechowska (Evanjelická cirkev, Varšava)

Rev. Andrzej Gontarek (Poľská katolícka cirkev, Lublin)

Rev. Ireneusz Lukas (Evanjelická cirkev, Varšava)

Rev. Henryk Paprocki (Poľská autokefálna pravoslávna cirkev, Varšava)

Rev. Sławomir Pawłowski SAC (Rímskokatolícka cirkev, Lublin)

Texty prezentované v tejto brožúrke boli upravené do finálnej podoby na stretnutí Medzinárodnej komisie, ktorú menovala Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví a Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov. Skupina sa stretla v septembri 2010 na sekretariáte Konferencie poľského episkopátu vo Varšave, ktorej vyjadrili poďakovanie za štedré hosťovanie stretnutia. Komisia je vďačná aj arcibiskupovi Jeremiášovi, prezidentovi Poľskej ekumenickej rady, biskupovi Tadeuszovi Pikusovi, prezidentovi Rady pre ekumenizmus Konferencie biskupov Poľska, ktorý zvolal lokálnu pracovnú skupinu v Poľsku; koordinátorom pracovnej skupiny – farárovi Ireneuszovi Lukasovi (Evanjelická cirkev), kňazovi Sławomirovi Pawłowskému (Rímskokatolícka cirkev) a všetkým, ktorí pomáhali Medzinárodnej komisii.

Ekumenická bohoslužba

„Všetci budeme premenení... víťazstvom skrze nášho Pána Ježiša Krista“
(1.Korint'anom 15, 51 – 58)

Úvod do ekumenickej bohoslužby

Ekumenická bohoslužba k Týždňu modlitieb za jednotu kresťanov 2012 k nám prichádza z Poľska, kde ekumenická skupina zostavila liturgiu zo skúseností poľských kresťanov, ktorí zažili obdobie radostí aj nešťastia. Dejiny Poľska boli poznačené množstvom porážok, víťazstiev, vpádov, rozdelení a utláčaní cudzími mocnosťami a nepriateľskými systémami. Neustály zápas prekonať každé zotročenie a túžba po slobode sú znakmi poľských dejín.

Témou bohoslužby je text z 1. listu Korint'anom 15, 51 – 58, ktorý hovorí o meniacej sile viery v Krista, zvlášť vo vzťahu k našim modlitbám za viditeľnú jednotu Cirkvi, tela Kristovho. Keď sa modlíme a snažíme o plnú viditeľnú jednotu Cirkvi my – tak ako naše tradície, ku ktorým sa hlásime - budeme zmenení, premenení a nadobudneme Kristovu podobu. Je to úžasná predstava, ktorá nás však môže naplňať strachom. Jednota, ktorú vyprosujeme v modlitbách môže vyžadovať aj zmenu spôsobu cirkevného života, ktorý je nám známy. Takáto jednota nie je iba „bezproblémový“ obraz o priateľstve a spolupráci. Vyžaduje ochotu vzdať sa konkurenčného boja medzi nami. Potrebujeme sa otvoriť jeden druhému, ponúknuť a prijať dary jeden od druhého, tak aby sme skutočne vstúpili do nového života v Kristovi, čo je jediným skutočným víťazstvom.

Poriadok bohoslužby

A. Otvorenie

Podľa miestnych zvykov je možné začať bohoslužbu piesňou k procesii, po ktorej nasleduje úvodná modlitba a vyznanie hriechov.

B. Slovo Božie

Materiál ponúka tri čítania z Písma. Ústredným textom je 1. Korint'anom 15. Po ňom nasleduje kázeň/homília alebo výklad ďalších textov. Následne možno zaradiť vyznanie viery (napr. Apoštolské krédo).

C. Modlitby za jednotu a zmenu

Dôraz v príhovorných modlitbách je na jednotu a zmenu v rôznych situáciách. Po týchto modlitbách nasleduje „znak pokoja.“

Znak pokoja a delenie oblátok

V Poľsku je miestnym zvykom deliť sa so špeciálnymi oblátkami, nazývanými „oplatki“ (sg. „oplatek“). Ľudia si delia tento zvláštny druh oblátky pri štedrovečernom stole, počas Vianoc pri návštevách a dokonca aj v práci. Tento zvyk je natoľko vzácny Poliakom žijúcim doma i v zahraničí, že ho praktizujú nielen ľudia rôznych vyznaní ale aj neveriaci. Každý dostane oblátku a delí sa o ňu s ďalším človekom. Kým sa takto delia a jedia oblátky, navzájom si vyslovujú želania. Takýto spôsob zdieľania vyjadruje jednotu, lásku a odpustenie medzi ľuďmi, ku ktorým prišiel Spasiteľ. Aj keď to nie je Eucharistia, pripomína ju a symbolizuje

prítomnosť Toho, kto sa narodil v dome chleba (Betlehem) a kto sa sám stal chlebom života – Ježiša Krista.

„Oplatek“ môže nahradiť chlieb.

Ak sa to vyžaduje, možno zaradiť znak pokoja podľa miestnych zvyklostí.

D. Záver

V závere je *Modlitba záväzku*, ktorá vychádza z témy dňa. Bohoslužbu uzatvára požehnanie podľa miestnych zvykov.

Poriadok ekumenickej bohoslužby

L: liturg/lektor
Z: zhromaždenie

A. Otvorenie

Pieseň na vstup alebo prelúdium

V tejto časti vstupuje kňaz a ďalší pomocníci na miesto bohoslužby v sprievode

Pozdrav

L: Milosť Pána Ježiša Krista, láska Božia a spoločenstvo Ducha Svätého nech je so všetkými vami.

Z: *Aj s duchom tvojím.*

Úvod

Po privítaní a predstavení prítomných povie liturg niekoľko úvodných slov, ktoré uvedú tému. Môže použiť nasledujúce slová:

L: Počujte! Poviem vám tajomstvo! Všetci nezomrieme, ale budeme premenení.

Z: *Buď vďaka Bohu, ktorý nám dáva víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista.*

L: Boh je Víťaz v Kristovi.

Víťazstvo vyžaduje snahu a zápas. Keď sa modlíme a usilujeme o plnú viditeľnú jednotu Cirkvi, my – tak ako tradície, ku ktorým patríme – budeme zmenení, premenení a prijmemu podobu Krista. Kresťania sa chcú spojiť v tejto snahe. Nie triumfálne, ale v pokore, slúžiac Bohu a blížnym podľa príkladu Ježiša Krista. Za takýto postoj túžime spoločne prosieť Boha v zápase o jednotu.

Úvodná modlitba

L: Všemohúci Bože,
skrze Krista nám hovoríš, že ktokoľvek, kto chce byť prvý, nech je posledný a služobníkom všetkých.

Vstupujeme do tvojej prítomnosti vediac, že tvoje víťazstvo je vydané bezmocnosťou kríža.

Prichádzame, aby sme sa modlili za jednotu tvojej Cirkvi. Uč nás pokorne prijať to, že táto jednotu je darom tvojho Ducha. Premieňaj nás týmto darom a urob z nás tých, ktorí sú viac podobní tvojmu Synovi Ježišovi Kristovi.

Z: *Amen.*

Modlitba pokánia

- L: Všemohúci Bože, napriek jednote, ktorú prijímame v Kristovi, sme stále nejednotní.
Zmiluj sa nad nami.
- Z: *Zmiluj sa nad nami. (alebo pieseň: „Kýrie Eléison“)*
- L: Zatvrdili sme si srdcia pred počúvaním evanjelia. Zmiluj sa nad nami.
- Z: *Zmiluj sa nad nami.*
- L: Neslúžili sme ti v našich bratoch a sestrách. Zmiluj sa nad nami.
- Z: *Zmiluj sa nad nami.*
- L: Neposlušnosť Adama a Evy nám priniesla utrpenie a smrť a stvorenie bolo zranené a rozdelené. Zmiluj sa nad nami.
- Z: *Zmiluj sa nad nami.*

(Chvíľa ticha)

- L: Zmiluj sa nad nami všemohúci Bože, odpusť naše hriechy a veď nás k večnému životu.
- Z: *Amen.*

B. Božie slovo

Čítania: Habakuk 3, 17 – 19; 1. Korint'anom 15, 51 – 58; Ev. Jána 12, 23 – 26

Chorál/pieseň

Homília/kázeň

Chvíľa ticha alebo inštrumentálna hudba

Vyznanie viery

Zbor odrieka Krédo (napr. Apoštolské alebo Nicejsko-carhradské vyznanie viery)

Chorál/pieseň

Počas nej sa prinesú oblátky dopredu a položia sa na hlavný stôl.

C. Modlitby za jednotu a zmenu

- L: Zjednotení v Kristovi, ktorý nám dáva víťazstvo, modlime sa:
Za Cirkev, telo Kristovo, aby sme mohli skutočne žiť jednotu, ktorú prijímame skrze Ducha Svätého. Bože, naša sila:
- Z: *Meň nás svojou milosťou.*
- L: Za vedúcich predstaviteľov našich cirkví, aby boli verní jednote, do ktorej sú všetci kresťania povolaní. Bože, naša sila:
- Z: *Meň nás svojou milosťou.*
- L: Za národy sveta, aby žili v mieri a presadzovali spravodlivosť pre všetkých. Bože, naša sila:
- Z: *Meň nás svojou milosťou.*
- L: Za všetkých ľudí, aby boli dobrými šafármi zeme. Bože, naša sila:
- Z: *Meň nás svojou milosťou.*
- L: Za ľudí v našej spoločnosti, aby ako zmenení ľudia mali záujem jeden o druhého. Bože naša sila:
- Z: *Meň nás svojou milosťou.*
- L: Za chorých a trpiacich, aby boli uzdravení Tvojou prítomnosťou. Bože naša sila:

- Z: *Meň nás svojou milosťou.*
 L: Za všetky rodiny a domácnosti, aby si ich starosti a radosti prikryl svojou láskou. Bože naša sila:
 Z: *Meň nás svojou milosťou.*
 L: Za umierajúcich, aby boli potešení tvojou prítomnosťou. Bože naša sila:
 Z: *Meň nás svojou milosťou.*
 L: Pane, stoj uprostred nás a daj nám jednotu a pokoj.
 Z: *Amen.*

Modlitba Pánova

- L: Keď učeníci prosili Ježiša, „*nauč nás modliť sa*“, on im odpovedal – modlite sa takto:
 Z: *Otče náš, ktorý si v nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny ako aj my odpúšťame vinníkom svojim. A neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého. Lebo tvoje je kráľovstvo i moc i sláva naveky. Amen.* (môže byť spievaný)

Znak pokoja a dávanie oblátok

V Poľsku je miestnym zvykom deliť sa so špeciálnym druhom oblátok, nazvaným „oplatki“ (sg. „oplatek“). Ľudia si ich delia v domácnostiach a v kostole počas Vianoc. Každý dostane oblátku a delí sa o ňu s ďalším človekom. Kým sa takto delia a jedia oblátky, navzájom si vyslovujú želania. Takýto spôsob zdieľania vyjadruje jednotu, lásku a odpustenie medzi ľuďmi. Pozývame vás k tomu, aby ste to zaradili do programu ako znak pokoja a jednoty.

- L: Pokoj Pánov nech je vždy s vami.
 Z: *Aj s duchom твоjím.*
 L: Dajte si znak pokoja.

D. Záver

Pieseň

Modlitba záväzku

- L: Pripomíname si, čo napísal apoštol Pavol v 1. liste Korint'anom (15, 57 – 58):
 Vďaka Bohu, ktorý nám dáva víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista. A tak, bratia moji milovaní, buďte pevní, neochvejní, buďte stále horlivejší v Pánovom diele, veď viete, že vaša námaha nie je márna v Pánovi.
 Chváľme Pána, ktorý nás zjednocuje! Otče, zasväcujeme tento týždeň modlitbám za prehlbenie našej jednoty v Kristu. On zvíťazil nad smrťou a volá nás k novému životu v Duchu Svätom. Preto sa modlime:
- L: Premenení služobníkom Kristom –
 Z: *Pošli nás a my spoločne pôjdeme!*
- L: Premenení trpezlivým očakávaním na Pána –
 Z: *Pošli nás a my spoločne pôjdeme!*
- L: Premenení trpiacim Služobníkom –
 Z: *Pošli nás a my spoločne pôjdeme!*
- L: Premenení Pánovým víťazstvom nad diablom –
 Z: *Pošli nás a my spoločne pôjdeme!*

L: Premenení pokojom vzkrieseného Pána
Z: *Pošli nás a my spoločne pôjdeme!*
L: Premenení Božou nemennou láskou –
Z: *Pošli nás a my spoločne pôjdeme!*

L: Premenení dobrým Pastierom –
Z: *Pošli nás a my spoločne pôjdeme!*

L: Zjednotení vo vláde Krista –
Z: *Pošli nás a my spoločne pôjdeme!*

Požehnanie a vyslanie

Požehnanie môžu udeliť viacerí kňazi podľa nasledujúcich slov, alebo si zvolia iné

L: Pán s vami.
Z: *Aj s duchom tvojím.*

L: Pán Boh, požehnaj a ochraňuj vás.
Pán Boh, rozjasni svoju tvár nad vami a buď vám milostivý.
Pán Boh, obráť k vám svoju tvár a daj vám svoj časný i večný pokoj.
Z: *Amen.*

Alebo

L: Nech vás požehná všemohúci Otec, Syn a Duch Svätý.
Z: *Amen.*

L: Chodte v Kristovom pokoji!
Z: *Buď Bohu vd'aka.*

Záverečná pieseň alebo postlúdium

Biblické zamyslenia a modlitby na „osem dní“

1. deň   **Téma:**   **Premenení služobníkom Kristom**
Text: *Syn človeka prišiel slúžiť* (porov. Marek 10, 45)

Biblické texty

Zachariáš 9, 9 – 10   Kráľ spravodlivý a víťazný – pokorný.
Žalm 131   Moje srdce nie je pyšné.
Rimanom 12, 3 – 8   Máme rozličné dary, ktorými môžeme slúžiť.
Marek 10, 42 – 45   Syn človeka prišiel slúžiť.

Výklad:

Príchod Mesiáša a jeho víťazstvo sa uskutočnili prostredníctvom služby. Ježiš chce, aby aj srdcia Jeho učeníkov naplnil duch služby. Učí nás, že skutočná veľkosť spočíva v službe Bohu a bližnému. Kristus nám dáva odvalu objavovať, že on je ten, pre koho *slúžiť znamená vládnuť* – ako vyjadruje výrok z obdobia ranej Cirkvi.

Zachariášovo proroctvo o víťaznom a pokornom kráľovi sa naplnilo v Ježišovi Kristovi. On, Kráľ pokoja prichádza do svojho vlastného, do Jeruzalema – Mesta pokoja. Nedobýja ho podvodom alebo násilím, ale láskavosťou a pokorou.

Žalm 131 krátko, ale výstižne opisuje duchovný pokoj, ktorý je ovocím pokory. Obraz matky a dieťaťa je obrazom Božej nežnej lásky a dôvery v Boha, ku ktorej je povolané celé spoločenstvo veriacich.

Apoštol Pavol nás vyzýva k tomu, aby sme triezvo a s pokorou skúmali samých seba a tak objavovali svoje schopnosti. Hoci máme rozličné dary, predsa sme jedno telo v Kristovi. Každú z našich tradícií obdaril Pán svojimi darmi a pozval na to, aby sme nimi slúžili iným.

„Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby sám slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých.“ (Marek 10, 45) Kristus nás svojou službou vykúpil z nášho odmietania slúžiť Bohu. Stal sa príkladom zmierenia všetkých medziľudských vzťahov: *kto chce byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých* – to sú nové normy významného postavenia a prednosti.

V liste rímskym kresťanom nám Pavol pripomína, že rozličné dary nám boli dané na to, aby sme slúžili: proroctvo, služba, vyučovanie, napomínanie, dávanie, vedenie a milosrdenstvo. Aj keď sme rozdielni, sme stále jedno telo v Kristovi a navzájom sme si údmi. Tým, že využívame naše rozličné dary pre spoločnú službu ľudstvu, zviditeľňujeme našu jednotu v Kristovi. Spoločné aktivity kresťanov v prospech ľudstva: boj proti chudobe a ľahostajnosti, ochrana utláčaných, snaha o mier a ochranu života, rozvoj vedy, kultúry a umenia sú prejavom praktického ekumenizmu, ktoré Cirkev a svet tak naliehavo potrebuje. Napodobňovanie Služobníka Krista je jasným svedectvom o evanjeliu, ktoré mení nielen mysle ale aj srdcia. Takáto spoločná služba je znakom prichádzajúceho kráľovstva Božieho – kráľovstva Služobníka Krista.

Modlitba

Všemohúci a večný Bože, kráľovskou cestou služby tvojho Syna nás vyved' z našej povýšenosti a neposlušnosti k pokore srdca. Zjednot' nás svojím Svätým Duchom, aby sme

službou našim bratom a sestram odhalili tvoju skutočnú tvár; Ty, ktorý žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.

Otázky na zamyslenie:

1. Akú oblasť služby najviac ohrozuje pýcha a arogancia?
2. Čo je potrebné urobiť, aby sa všetky prejavy kresťanskej služby chápali naozaj ako služba?
3. Na čom môžu kresťania z rôznych tradícií v našom okolí pracovať spoločne a nie samostatne, aby ukázali na Služobníka Krista, ?

2. deň   **Téma: Premenení trpezlivým očakávaním Pána**

Text: *Nechaj to teraz! Patrí sa nám vykonať všetko, čo je spravodlivé*
(Matúš 3, 15)

Biblické texty

1. Samuelova 1, 1 – 20	Annina dôvera a trpezlivé očakávanie.
Žalm 40	Trpezlivé očakávanie na Pána.
Hebrejom 11, 32 – 34	Vierou boli podmanené kráľovstvá, učinená spravodlivosť.
Matúš 3, 13 – 17	<i>Nechaj to teraz! Patrí sa nám vykonať všetko, čo je spravodlivé</i>

Výklad:

Víťazstvo sa často spája s veľkou radosťou. Každý pozná ten pocit úspechu, keď po mnohých ťažkostiach sa dostaví uznanie, pocty a gratulácie. Len málokto si v takejto radostnej chvíli uvedomí, že z kresťanskej perspektívy je víťazstvo dlhodobý proces premien. Takéto pochopenie víťazstva nás učí, že ono sa objavuje v Božom čase, nie v našom, a tak nás volá k trpezlivej dôvere a nádeji v Bohu.

Anna je svedectvom takejto trpezlivej dôvery a nádeje. Po dlhých rokoch čakania na otehotnenie sa modlila k Bohu za dieťa. Robila to aj s tým rizikom, že ju pre úpenlivú modlitbu označí kňaz za opitú a vyhodí ju pred dverí chrámu. Keď ju Éli uistil, že Boh vypočuje jej modlitbu, jednoducho dôverovala, čakala a jej žiaľ pominul. Anna počala a porodila syna, ktorému dala meno Samuel. Veľké víťazstvo v tomto príbehu nie je porovnateľné s víťazstvom národov alebo armád. Je to pohľad do oblasti osobných bojov. Annina dôvera a nádej sa na konci premenili nielen do zmeny jej vnútra, ale aj do zmien ľudí, ku ktorým prenikol Boh prostredníctvom jej syna Samuela.

V slovách žalmistu rezonuje svedectvo Anninho trpezlivého očakávania na Pána, ale uprostred iného zápasu. Aj žalmista hľadal vyslobodenie zo situácie, ktorá nám ostala utajená. Opisuje ju však slovami „*jama hrôzy, bahna a blata*“. On ďakoval Bohu, že odstránil hanbu a nešťastie a naďalej dôveroval Božej nemennej láske.

Autor listu Hebrejom vyzýva k trpezlivosti, akú mal Abrahám (6, 15) a iní, ktorí zažili víťazstvo prostredníctvom viery a dôvery v Boha. Poznanie, že Boh zasahuje a vstupuje do príbehu ľudských dejín, chráni pred pokušením túžiť len po svetskom víťazstve.

V evanjeliu čítame, že pri Ježišovom krste zaznel hlas z neba, ktorý oznamoval: *Toto je môj milovaný Syn*. Je to záruka úspechu jeho mesiášskej misie. Ježiš neodkladá zvestovanie o Božom kráľovstve, ale bojuje s diablom. Vlastným životom a službou, ktorá ho viedla až na kríž, postupne odhaľuje, čo znamená život v kráľovstve. Hoci Božie kráľovstvo vstúpilo do tohto sveta jasným spôsobom vo vzkriesení, nie je ešte plne realizované. Konečné víťazstvo

nastane v druhom príchode nášho Pána. Preto čakáme v trpezlivej nádeji a dôvere s vyznaním: „Príd, Pane Ježišu.“

Naša túžba po viditeľnej jednote Cirkvi si rovnako vyžaduje trpezlivé očakávanie v dôvere. Naša modlitba za jednotu kresťanov je ako modlitba Anny a žalmistu. Snaha o jednotu kresťanov je ako činy opísané v Liste Hebrejom. Trpezlivé očakávanie však nie je postojom nemohúcnosti alebo nečinnosti, ale hlbokej dôvery, že jednota Cirkvi je Božím darom a nie našou zásluhou. Takéto očakávanie, modlitby a dôvera nás premieňajú a pripravujú na viditeľnú jednotu Cirkvi, nie ako my plánujeme, ale ako dá Boh.

Modlitba

Verný Bože, tvoje slovo je pravdivé v každom čase. Daj nám takú trpezlivosť a dôveru v tvoju nemennú lásku, akú mal Ježiš. Osvieť nás svojím Svätým Duchom, aby sme sa našimi prenáhľenými rozhodnutiami nebránili plnosti tvojej spravodlivosti, ale rozpoznávali tvoju múdrosť a lásku vo všetkom; ty žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.

Otázky na zamyslenie:

1. V ktorých situáciách našich životov máme mať väčšiu dôveru v Božie zasľúbenia?
2. V ktorých oblastiach cirkevného života hrozí, že sa ľudia unáhli v rozhodnutiach?
3. Kedy by mali kresťania očakávať a kedy spoločne konať?

3. deň   **Téma:**   **Premenení trpiacim Služobníkom**
Text: Kristus trpel za vás (1.Petrov 2, 21)

Biblické texty

Izaiáš 53, 3 – 11	Muž bolesti, ktorý poznal utrpenie.
Žalm 22, 12 – 24	Neopovrhol biednym úbožiacom .
1.Petrov 2. 21 – 25	Kristus trpel za vás.
Lukáš 24, 25 – 27	Či nemusel Kristus toto všetko pretrpieť?

Výklad

Božím paradoxom je jeho moc zmeniť tragédiu a nešťastie na víťazstvo. Boh premieňa všetko naše utrpenie, nešťastie a množstvo bolestí z minulosti na vzkriesenie, ktoré premáha celý svet. Ten, ktorý sa zdal byť slabým, je zaiste skutočným Víťazom, ktorého nikto a nič nepremôže.

Izaiášovo proroctvo o Pánovom trpiacom služobníkovi sa naplnilo v Kristovi. Potom, čo Muž bolesti prežil obrovské utrpenie, *uvidí svoje potomstvo*. Tým potomstvom sme my, narodení zo Spasiteľovho utrpenia. Takýmto spôsobom sme sa stali v ňom jednou rodinou.

O Žalme 22 môžeme povedať, že nie je len o Ježišovi, ale aj pre Ježiša. Sám Spasiteľ sa na kríži modlil skľučujúce úvodné slová tohto žalmu: *Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?* V druhej časti žalmu sa však nárek plný bolestí, zmení na chválu Boha za jeho skutky.

Apoštol Peter je *svedok Kristových utrpení* (1.Petrov 5, 1). Predstavuje nám Krista ako príklad. Kvôli láske sme aj my povolani k tomuto utrpeniu. Ježiš nepreklínal Boha, ale oddal sa tomu, kto spravodlivo súdi. Kristove rany nás uzdravili a navrátili jedinému Pastierovi.

Iba v Božej prítomnosti a v jeho slove sa zjavuje duchovný význam Mesiášovho utrpenia. Tak ako učeníkom na ceste do Emmauz, aj nám je Ježiš stálym spoločníkom na kamenistej ceste života, znepokojuje srdcia a otvára oči tajomným plánom spásy.

Kresťania trpia v dôsledku ľudskej krehkosti. Toto utrpenie vidíme v sociálnej nespravodlivosti a v prenasledovaní. Moc kríža nás však zjednocuje. Stretávame sa tu s Kristovým utrpením, ktoré je zdrojom milosti a solidarity s celým ľudstvom. Ako povedal jeden súčasný teológ: čím bližšie prídeme ku krížu, tým bližšie prídeme jeden k druhému. Dôveryhodným svedectvom kresťanov sú situácie, keď sú spolu aj v utrpení. Tým, že sme solidárni so všetkými, ktorí trpia, učíme sa od trpiaceho služobníka lekcii zriekania sa, odovzdávania a sebaobetovania. Sú to dary, ktoré potrebujeme od jeho Ducha na ceste k jednote v ňom.

Modlitba

Bože útechy, ty si premenil hanbu kríža na znamenie víťazstva. Daj, aby sme boli zjednotení okolo kríža tvojho Syna a chválili ho za milosť danú jeho utrpením. Nech nám Svätý Duch otvorí oči a srdcia, aby sme poukázali na teba tým, ktorí trpia; ty žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.

Otázky na zamyslenie

1. Ako nám pomáha naša viera reagovať na dlhodobé utrpenie?
2. Aké oblasti ľudskeho utrpenia sú v dnešnej dobe prehliadané a zmenšované?
3. Ako môžu kresťania spoločne svedčiť o moci kríža?

4. deň   **Téma:**   **Premenení Pánovým víťazstvom nad zlom**
Text: Dobrom premáhaj zlé (Rimanom 12, 21)

Biblické texty

Exodus 23, 1 – 9   Nenasledujte zástupy tých, ktorí činia zlo.
Žalm 1   Blahoslavení sú tí, ktorí majú záľubu v Hospodinovom zákone.
Rimanom 12, 17 – 21 Dobrom premáhaj zlé.
Matúš 4, 1 – 11   Pánovi sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.

Výklad

V Ježišovej osobe vidíme, čo skutočne znamená „víťazstvo“ pre ľudstvo. Tým, že prekonal všetko, čo rozdeľuje ľudí, daroval šťastie do vzájomných vzťahov, v ktorých je základom Božia láska. Máme podiel na Kristovom víťazstve nad deštruktívnymi silami, ktoré ničia ľudstvo a všetko Božie stvorenie. V Ježišovi smieme žiť nový život. V tomto novom živote nás povoláva k tomu, aby sme bojovali proti zlu v našom svete s obnovenou dôverou a záľubou v tom, čo je dobré.

Slová Starej zmluvy nás varujú pred tým, aby sme sa nepridávali k tým, ktorí páchajú zlo a nepravosť. Postoj väčšiny nesmie byť ospravedlnením. Ani bohatstvo a iné životné situácie neoprávňujú človeka k tomu, aby konal zlo.

Žalm 1 upozorňuje nielen na potrebu dodržiavať prikázania, ale najmä na radostné ovocie ich plnenia. Človek, ktorý nadovšetko miluje zákon Hospodinov, sa nazýva šťastným

a blahoslaveným. Slovo Božie je istým sprievodcom v nešťastí a naplnením ľudskej múdrosti. Rozjímanie nad Božím slovom *dňom-nocou* zmocňuje človeka na to, aby viedol život naplnený dobrom pre iných.

V apoštolovom napomenutí nachádzame povzbudenie premáhať zlo dobrom. Iba dobro vie zničiť nekonečnú špirálu nenávisti a ľudskej túžby po odplate. V zápase o dobro nezávisí všetko od ľudí. Avšak apoštol Pavol volá ku všetkej snahe byť tými, ktorí chcú žiť v pokoji s inými. Rozumie nášmu neustálemu zápasu odplatiť tomu, kto nám ubližuje. Ale vyzýva nás, aby sme sa nepoddali ničivým pocitom. Poraziť zlo medzi nami je možné len konaním dobra.

Evanjeliový text opisuje zápas Syna človeka so satanom – zosobneným zlom. Ježišovo víťazstvo nad pokušeniami v púšti sa naplnilo v jeho poslušnosti Otcovi, ktorá ho viedla až na kríž. Vzkriesenie Spasiteľa potvrdzuje, že nakoniec vyhráva Božia dobrota: láska premáha smrť. Vzkriesený Pán je blízko! Je s nami v každom boji s pokušením a hriechom vo svete. Jeho prítomnosť pozýva kresťanov k spoločnému konaniu dobra.

Pokiaľ sme rozdelení, nemôžeme mať dostatok síl premôcť zlo. Zjednotení v Kristovi, majúc záľubu v jeho zákone lásky, sme povolaní k účasti na jeho misii prinášať nádej tam, kde je nespravodlivosť, nešťastie a zúfalstvo.

Modlitba

Pane Ježišu Kriste, ďakujeme ti za tvoje víťazstvo nad diablom a nejednotou. Chválim ťa za tvoju obeť a vzkriesenie, ktoré premohlo smrť. Pomôž nám v našich každodenných bojoch s nešťastím. Nech nám Svätý Duch dá silu a múdrosť, aby sme nasledovaním teba premáhali zlo dobrom a spory zmierením. Amen.

Otázky na zamyslenie

1. Kde je zlo v našich životoch?
2. Akým spôsobom nám viera v Krista pomáha prekonať zlo a diabla?
3. Čo nás môžu naučiť situácie v našich spoločenstvách, kde rozdelenie vystriedalo zmierenie?

5. deň   **Téma:**   **Premenení pokojom vzkrieseného Pána**

Text: Ježiš si stal doprostred a povedal im: Pokoj vám! (Ján 20, 19)

Biblické texty

Malachiáš 3, 23 – 24 (4,5-6) Obráti srdce otcov k synom a srdce synov k otcom.

Žalm 133   Aké je dobré a milé, keď sú bratia spolu.

Efezanom 2, 14 – 20 Oboch zmieril s Bohom v jednom tele, na kríži usmrtil ich nepriateľstvo

Ján 20, 19 – 23   Ježiš si stal doprostred a povedal im: Pokoj vám! (Ján 20, 19)

Výklad

Záverečné slová poslednej knihy Starej zmluvy zaslubujú, že Boh pošle svojho vyvoleného, aby nastolil pokoj a úctu v každej domácnosti. My ľudia sa väčšinou bojíme konfliktov medzi národmi alebo neočakávaného násilia. Prorok Malachiáš však poukazuje na jeden z najväčších a trvalých konfliktov – vzťahy medzi rodičmi a ich potomstvom. Obnovenie jednoty medzi rodičmi a deťmi nie je možné bez Božej pomoci – je to Boží vyslanec, ktorý zázračne premieňa ľudské srdcia a vzťahy.

Žalm ukazuje na to, akou veľkou radosťou ľudí je jednota. Človek nebol stvorený na to, aby bol sám a nemôže žiť v nepriateľskom prostredí. Je šťastie, keď ľudia žijú v spoločenstve pohody, pokoja, dôvery a porozumenia. Dobré vzťahy medzi ľuďmi sú ako rosa na suchej zemi, ako najvzácnejší vonný olej, ktorý ozdravuje a potešuje. Žalm poukazuje na dobro spolunažívania ako na požehnanie a nezaslúžený dar od Boha, rovnako ako je rosa. Žiť spolu v jednote nie je obmedzené len na členov biologickej rodiny, ale je označením dôverného spoločenstva tých, ktorí prijali pokoj Boží.

Epištola nám predstavuje toho, ktorého ohlasoval prorok Malachiáš. Ježiš prináša jednotu, pretože zbúral *múry nepriateľstva* medzi ľuďmi v jeho tele (telo Kristovo = Cirkev, pozn. prekladateľa). Všeobecne platí, že víťazstvo jedného prináša pád a hanbu porazenému a tomu, kto ustúpil v boji. Ježiš neodmieta, neničí ani neponižuje, ale ukončí odcudzenie, premieňa, uzdravuje a zjednocuje všetkých, aby sa stali *členmi Božej rodiny*.

Evanjeliový text pripomína dar vzkrieseného Pána daný jeho neistým a vydeseným učeníkom. *Pokoj vám!* – to je Kristov pozdrav a dar. Zároveň sú slová pozvaním k hľadaniu pokoja s Bohom a k začiatku nových, trvalých vzťahov v rodine a v celom stvorení. Vzkriesený Pán dáva svojim učeníkom dar Ducha Svätého a volá do misie niest' pokoj, uzdravenie a odpustenie hriechov celému svetu. Pokiaľ kresťania budú rozdelení, svet neuverí pravde evanjelia, že Kristus vytvoril jedno nové ľudstvo. Pokoj a jednota sú charakteristickými znakmi tejto Kristovej zmeny. Cirkvi si ich potrebujú privlastniť a svedčiť o týchto daroch ako členovia jednej Božej rodiny, ktorej základom a uholným kameňom je Ježiš.

Modlitba

Milujúci a milostivý Bože, nauč nás radovať sa zo zdieľania Tvojho pokoja. Naplň nás Duchom Svätým, aby sme mohli búrať múry nepriateľstva, ktoré nás rozdeľujú. Nech nám vzkriesený Kristus, ktorý je naším pokojom, pomôže prekonať každý rozpor a zjednotí nás ako členov svojej rodiny. Prosíme v mene Ježiša Krista, ktorému sa s tebou a s Duchom Svätým vzdáva všetka česť a sláva na veky vekov. Amen.

Otázky na zamyslenie

1. Voči akej forme násilia v našom spoločenstve sa máme ako kresťania spoločne postaviť?
2. Ako rozpoznať skryté nepriateľstvo, ktoré ničí naše vzájomné vzťahy v kresťanských spoločenstvách?
3. Ako sa môžeme učiť prijímať jeden druhého spôsobom, akým nás prijíma Kristus?

6. deň   **Téma:**   **Premenení Božou nemennou láskou**

Text: Toto je víťazstvo, naša viera (porov. 1.Jánov 5, 4)

Biblické texty

Habakuk 3, 17 – 19   Hospodin, Pán, je moja sila.

Žalm 136, 1 – 4. 23 – 26   Jeho milosrdenstvo trvá naveky.

1.Jánov 5, 1 – 6   Víťazstvo, ktoré premohlo svet, je naša viera.

Ján 15, 9 – 17   Nikto nemá väčšej lásky, ako ten, čo svoj život kladie za svojich priateľov.

Výklad

V starozmluvnom texte je to viera, ktorá dáva nádej napriek prehrám. Habakukov nárek sa mení na radosť z Božej vernosti, ktorá dáva silu aj v čase, keď je človek zúfalý.

Žalm 136 spomína na veľké Božie skutky v dejinách Izraela, ktoré sú dôkazom Božej nemennej lásky. Izraelský ľud zažil veľké a prekvapujúce víťazstvá vďaka Božiemu konaniu. Spomienky na Božie veľké spásonosné skutky sú pre veriacich zdrojom radosti, vďačnosti a nádeje. Už po stáročia to človek vyjadruje v modlitbe, chválach a piesňach.

Text z epištoly nám pripomína, že *to, čo sa narodilo z Boha*, je to, čo premohlo svet. Nemusí to znamenať víťazstvo, ktoré sa hodnotí podľa ľudských meradiel. Víťazstvo v Kristovi si vyžaduje zmenu srdca, vnímanie tohto života z perspektívy večnosti a vieru v konečné víťazstvo nad smrťou. Viera je víťazná sila, ktorej darcom a pôvodcom je Boh. Jej najdokonalejším prejavom je láska.

V evanjeliovom texte Kristus uisťuje svojich učeníkov o Božej láske, ktorej najvyšším dôkazom bola Spasiteľova smrť na kríži. Zároveň ich vyzýva k tomu, aby si navzájom prejavovali lásku. Ježišov vzťah k učeníkom je založený na láske. Kristus sa k nim nespráva len ako k svojim učeníkom, ale nazýva ich priateľmi. Ich služba Pánovi spočíva v prisvojení si jediného prikázania lásky - lásky, ktorá vychádza z vnútorného presvedčenia a viery. Zakorenení v láske nestrácajme nádej, dokonca ani vtedy, keď sa zdá napredovanie na ceste k plnej viditeľnej jednote pomalé. Božia nemenná láska nás zmocní k tomu, aby sme prekonalí aj toho najväčšieho súpera a najväčšie rozdiely. Preto je *víťazstvo, ktoré premohlo svet naša viera a meniacia sila Božej lásky*.

Modlitba

Pane Ježišu Kriste, Syn Boha živého. Vzkriesením si zvíťazil nad smrťou a stal si sa Pánom života. Z lásky si si nás vyvolil, aby sme boli tvojimi priateľmi. Nech nás Svätý Duch zjednotí v tebe vzájomnými putami priateľstva, aby sme ti verne slúžili v tomto svete ako svedkovia tvojej večnej lásky, lebo ty žiješ a kraluješ s Otcom a Duchom Svätým ako jeden Boh, na veky vekov. Amen.

Otázky na zamyslenie

1. Ako by sme si mali navzájom prejavovať kresťanskú lásku uprostred rozličných náboženstiev a filozofií?
2. Čo musíme urobiť aby sme sa stali vierohodnými svedkami Božej nemennej lásky v rozdelenom svete?
3. Ako sa majú Kristovi nasledovníci v tomto svete vzájomne podporovať?

7. deň

Téma:

Premenení dobrým Pastierom

Text:

Pas moje ovce! (Ján 21, 16-17)

Biblické texty

1.Samuelova 2, 1 – 10

Nikto nezvíťazí vlastnou silou.

Žalm 23

Ty si so mnou, tvoj prút a tvoja palica sú mi útechou.

Efezanom 6, 10 – 20

Posilňujte sa v Pánovi!

Ján 21, 15 – 19

Pas moje ovce!

Výklad

Tí, ktorí majú víťaziť nad utrpením, potrebujú pomoc zhora. Táto podpora prichádza cez modlitbu. V prvej kapitole 1. Samuelovej knihy čítame o sile Anninej modlitby. V druhej kapitole nachádzame jej modlitbu vďaky. Anna si uvedomila, že niektoré veci sa dejú iba s Božou pomocou. Bola to jeho vôľa, aby sa spolu s manželom stali rodičmi. Tento text je príkladom víťazstva a povzbudením nádeje veriacich, že žiadna situácia nie je beznádejná.

Dobry pastier zo žalmu 23 vedie svoje ovce dokonca aj cez najtemnejšie miesta a potešuje ich svojou prítomnosťou. Tí, ktorí dôverujú Hospodinovi sa nemusia báť ani tieňa rozpadu alebo nejednoty. Pastier ich privedie na zelené pastvy pravdy, aby prebývali spolu s ním v dome Hospodinovom.

V liste efezským kresťanom nás apoštol Pavol povzbudzuje, aby sme *boli silní v Pánovi a v moci jeho sily* tým, že si oblečieme duchovnú výzbroj: pravdu, spravodlivosť, zvestovanie evanjelia, vieru, spásu, Božie slovo, modlitbu a prosbu.

Vzkriesený Pán žiada Petra – a v ňom každého učeníka – aby v sebe nachádzal lásku k nemu, jedinému skutočnému Pastierovi. Keď máš takú lásku, potom *pas moje ovce!* Inými slovami, kým ich, chráň ich, staraj sa o ne, podporuj ich – pretože sú moje, patria mi. Buď mojím dobrým služobníkom a staraj sa o tých, ktorí ma milujú a nasledujú môj hlas. Nauč ich vzájomnej láske, spolupráci a odvahe, keď prežívajú obraty a zmeny v živote.

Božia milosť nás zmocňuje na to, aby sme spoločne svedčili o Kristovi a tak boli jednotní. Vieme o tom a máme schopnosti niesť takéto svedectvo. Chceme to ale robiť? Dobry pastier, ktorý svojím životom, učením a skutkami posilňuje všetkých, ktorí dôverujú jeho milosti a podpore, nás bez podmienok pozýva k spolupráci. Takto posilnení, budeme schopní pomáhať jeden druhému na ceste k jednote. Posilňujme sa v Pánovi, aby sme mohli posilňovať iných v spoločnom svedectve lásky.

Modlitba

Otče všetkých, ty nás voláš k tomu, aby sme boli jedno stádo ovečiek v tvojom Synovi Ježišovi Kristovi. On je našim dobrým Pastierom, ktorý nás vedie na zelené pastviny, k tichým vodám a občerstvuje naše duše. Nech nasledovaním jeho sa zaujímame o druhých, aby všetci v nás videli lásku jediného skutočného Pastiera - Ježiša Krista, nášho Pána, ktorý žije a kraľuje s tebou a Duchom Svätým, jeden Boh na veky vekov. Amen.

Otázky na zamyslenie

1. Ako nás dobrý Pastier podnecuje k tomu, aby sme potešovali, povzbudzovali a posilňovali sebadôveru tých, ktorí sú „stratení“?
2. Akým spôsobom sa môžu kresťania rozličných tradícií vzájomne posilňovať vo vydávaní svedectva o Ježišovi Kristovi?
3. Čo pre nás v súčasnosti znamená napomenutie apoštola Pavla: „*Posilňujte sa v Pánovi ... oblečte sa do plnej Božej výzbroje*“?

8. deň   **Téma:**   **Zjednotení v Kristovej vláde**

Text: Toho, kto zvíťazí, posadím so mnou na svoj trón (Zjavenie 3, 21)

Biblické texty

- 1.Kroník 29, 10 – 13 V ruke máš silu a moc. Na tebe záleží, či urobíš niekoho veľkým a mocným.
Žalm21, 1 – 7 Na hlavu si mu (kráľovi) položil korunu z rýdzeho zlata.
Zjavenie 3, 19b – 22 Toho, kto zvíťazí, posadím so mnou na svoj trón.
Ján 12, 23 – 26 Ak mi niekto slúži, toho Otec poctí.

Výklad

Ježiš Kristus je prvorodený z mŕtvych. Ponižil sa a bol vyvýšený. Kristus netúži po vlastnom víťazstve, ale delí sa so svojou vládou a velebou so všetkými ľuďmi.

Dávidova pieseň, ktorá vyviera z radosti kráľa a ľudu pred dostavaním chrámu, vyjadruje pravdu o tom, že všetko sa deje z milosti. Dokonca aj pozemský vládca môže byť obrazom vlády Boha, v *ktorého ruke je moc a sila pre všetkých*.

Kráľovský žalm dobrorečenia rozvíja túto myšlienku. Kresťanstvo mu dalo mesiášsky význam; Kristus je skutočný kráľ, plný požehnaní a života. Je dokonalou prítomnosťou Boha medzi ľuďmi. V istom zmysle sa tento obraz vzťahuje aj na ľudí. Nie sú ľudské bytosti korunou stvorenia? Nechce náš Boh, aby sme boli „spoludedičmi s jeho Synom“ a „členovia jeho kráľovskej rodiny?“

Listy v knihe Zjavenia Jána siedmim zborom obsahujú posolstvo pre Cirkev v každom čase a na každom mieste. Všetci tí, ktorí prijmu Krista do svojich domovov, budú pozvaní na spoločnú hostinu večného života. Zaslúbenie o mieste na tróne, ktoré bolo vopred oznámené Dvanástim, je teraz rozšírené na všetkých víťaziach.

Kde som ja, tam bude aj môj služobník. Ježišovo JA môžeme prepojiť s nevysloveným menom Boha (Exodus 3, 14; pozn. prekladateľa). Ježišov služobník, ktorého si poctí Otec bude tam, kde je jeho Pán, ktorý sedí na pravici Otca, aby kraloval.

Kresťania si uvedomujú, že jednota medzi nimi je predovšetkým Božím darom, hoci si to vyžaduje úsilie. Je to podiel na Kristovom víťazstve nad tým, čo rozdeľuje - hriechom, smrťou a zlom. Naša účasť na Kristovom víťazstve sa dokonale naplní v nebesiach. Naše spoločné svedectvo o evanjeliu má ukázať svetu Boha, ktorý nás neobmedzuje ani neprečenuje. O Kristovom víťazstve, ktoré premohlo všetko, čo nám bránilo žiť naplno život s ním a medzi sebou navzájom, máme dôveryhodne svedčiť ľuďom v tomto čase.

Modlitba

Všemohúci Bože, Vládca všetkých. Uč nás poznávať tajomstvo tvojej slávy. Daj, aby sme prijímali tvoje dary s pokorou a rešpektovali dôstojnosť každého človeka. Nech nám tvoj Svätý Duch dá silu do duchovného boja, ktorý je pred nami, aby sme zjednotení v Kristovi kralovali s ním v jeho sláve. Vypočuj nás skrze toho, ktorý sa ponižil a bol vyvýšený, ktorý žije a kraluje s tebou a s Duchom Svätým na veky vekov. Amen.

Otázky na zamyslenie

1. Ako sa falošná pokora a túžba po svetskej sláve prejavuje v našich životoch?
2. Ako môžeme vyjadriť spoločne našu vieru vo vládu Krista?
3. Ako máme žiť našu v nádeji na prichádzajúce kráľovstvo Božie?

Prídavné bohoslužobné materiály

Nasledujúce modlitby určené na 8 dní vychádzajú z témy dňa. Spolu s biblickými textami a modlitbou na každý deň v týždni môžu vytvoriť jednoduché modlitebné stretnutie na každý deň Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov.

1. DEŇ Slúžiaci Víťaz

- L: Pane, neposlušnosť Adama a Evy nám priniesla utrpenie a smrť a ľudská rodina bola zranená a rozdelená. Zmiluj sa nad nami!
- Z: *Zmiluj sa nad nami!*
- L: Kriste, zatvrdili sme si srdcia, keď si nás učil prostredníctvom služobníkov tvojho slova. Zmiluj sa nad nami!
- Z: *Zmiluj sa nad nami!*
- L: Pane, ty vieš, že sme ti neslúžili v našich bratoch a sestrách. Zmiluj sa nad nami!
- Z: *Zmiluj sa nad nami!*
- L: Zmiluj sa nad nami všemohúci Bože, odpusť nám naše hriechy a veď nás cestou večného života.
- Z: *Amen.*

2. DEŇ Premenení trpezlivým očakávaním na Pána

- L: Pane, modlíme sa za dar hľadieť na naše životy vo svetle tvojej múdrosti, prosíme ťa:
- Z: *Vypočuj nás, ó Pane!*
- L: Za Boží dar trpezlivosti v situáciách, keď zlyháva ľudská spravodlivosť, prosíme ťa:
- Z: *Vypočuj nás, ó Pane!*
- L: Za schopnosť modliť sa a očakávať na tvoj dar v situáciách, keď len ty môžeš naplniť naše potreby, prosíme ťa:
- Z: *Vypočuj nás, ó Pane!*
- L: Vypočuj nás, keď voláme, ó Bože, a daj, aby sme mohli rozpoznať plnosť tvojej spravodlivosti skrze Krista, nášho Pána!
- Z: *Amen.*

3. DEŇ Premenení trpiacim Služobníkom

- L: Kríž je znakom víťazstva a preto volajme: Uctieваме ťa, ó, Pane.
- Z: *Uctieваме ťa, ó, Pane.*
- L: Za tvoj kríž – katedrálu pravdy a nádvorie milosti.
- Z: *Uctieваме ťa, ó, Pane.*
- L: Za tvoj kríž – strom života a trón milosti.
- Z: *Uctieваме ťa, ó, Pane.*

- L: Za tvoj kríž – znak zľutovania a nádeje.
 Z: *Uctieваме ťa, ó, Pane.*
 L: Pane, ty si zomrel na kríži, aby si *zhromaždil rozptýlené Božie deti*. Nech premýšľanie nad tvojím krížom premení naše chápanie utrpenia, pretože ty žiješ a kraľuješ naveky vekov.
 Z: *Amen.*

4. DEŇ

Premenení Pánovým víťazstvom nad zlom

- L: Príchod kráľovstva Božieho je porážkou vlády satana. Ježiš, ktorý keď porazil pokašiteľa na púšti a oslobodil ľudí z moci zlých duchov, očakával veľké víťazstvo v hodine utrpenia. Panovník tohto sveta je odvrhnutý. V poslednej prosbe modlitby Pánovej – *ale zbav nás zlého* – prosíme Boha, aby vyjavil Kristovo víťazstvo. V duchu tejto prosby volajme: *Zachráň nás, ó, Pane.*
 Z: *Zachráň nás, ó, Pane.*
 L: Od všetkého zla
 Z: *Zachráň nás, ó, Pane.*
 L: Od každého hriechu
 Z: *Zachráň nás, ó, Pane.*
 L: Zo satanovej pasce
 Z: *Zachráň nás, ó, Pane.*
 L: Pred nenávisťou a všetkými zlými úmyslami
 Z: *Zachráň nás, ó, Pane.*
 L: Od večnej smrti
 Z: *Zachráň nás, ó, Pane.*
 L: Zachráň nás, ó, Pane, pred každým zlom a podopri nás svojou milosťou; ty, ktorý žiješ a kraľuješ na veky vekov.
 Z: *Amen.*

5. DEŇ

Premenení pokojom vzkrieseného Pána

- L: Modlime sa ku vzkriesenému Pánovi za kresťanov a ľudí na zemi: *Udeľ nám svoj pokoj.*
 Z: *Udeľ nám svoj pokoj.*
 L: Udeľ národom požehnanie pokoja.
 Z: *Udeľ nám svoj pokoj.*
 L: Posilni všetkých, ktorí sa snažia o viditeľnú jednotu tvojej Cirkvi.
 Z: *Udeľ nám svoj pokoj.*
 L: Zhliadni na tých, ktorých si povolal, aby boli pastiermi tvojho stáda.
 Z: *Udeľ nám svoj pokoj.*
 L: Posilni lásku medzi manželmi.
 Z: *Udeľ nám svoj pokoj.*
 L: Prines zmierenie do rodín, susedstiev a spoločnosti.
 Z: *Udeľ nám svoj pokoj.*
 L: Pane, buď medzi nami a daruj nám jednotu a pokoj; ty, ktorý žiješ a kraľuješ na veky vekov.
 Z: *Amen.*

6. DEŇ

Premenení Božou nemennou láskou

- L: K tomu, ktorý jediný je hoden dôvery volajme: *Amen – verím.*
Z: *Amen – verím.*
L: V jedného Boha: Otca, Syna a Ducha Svätého.
Z: *Amen – verím.*
L: V Syna Božieho, ktorý sa stal človekom.
Z: *Amen – verím.*
L: V jeho smrť, vzkriesenie a vstúpenie.
Z: *Amen – verím.*
L: V dar Ducha Svätého.
Z: *Amen – verím.*
L: V Kristov druhý príchod v sláve.
Z: *Amen – verím.*
L: Verím, že jeho milosť je silnejšia ako hriech.
Z: *Amen – verím.*
L: Že láska je silnejšia ako nenávisť a smrť.
Z: *Amen – verím.*
L: Vo vzkriesenie tela a život večný v Božom kráľovstve.
Z: *Amen – verím.*
L: Pane, zhladni na vieru svojej Cirkvi v jej putovaní po svete a veď svoje deti k tomu, aby videli tvoju velebu tvárou v tvár; ty, ktorý žiješ a kraľuješ na veky vekov.
Z: *Amen.*

7. DEŇ

Premenení dobrým Pastierom

- L: Pán nás neopustil. V každej situácii života nás vedie prútom a palicou. On je náš dobrý Pastier. Preto hovoríme: *Ďakujeme ti Pane.*
Z: *Ďakujeme ti, Pane.*
L: Za život a všetky dary, ktorými nás posilňuješ.
Z: *Ďakujeme ti, Pane.*
L: Za dar tvojho slova.
Z: *Ďakujeme ti, Pane.*
L: Za stálosť vo viere.
Z: *Ďakujeme ti, Pane.*
L: Za pravdivých svedkov tvojho evanjelia.
Z: *Ďakujeme ti, Pane.*
L: Za všetky veci, ktoré nedokážeme spočítať alebo si ich neuvedomujeme.
Z: *Ďakujeme ti, Pane.*
L: Ďakujeme Ti Pane za všetky dary, ktoré si nám daroval, aby sme neostali stáť a nezoslabli v našich duchovných zápasoch. Ty, ktorý žiješ a kraľuješ na veky vekov.
Z: *Amen.*

8. DEŇ

Zjednotení v Kristovej vláde

- L: Zo stredovekej homílie:

Nebeský trón je už pripravený, služobníci čakajú, svadobná miestnosť postavená, jedlo hotové, večné miesto vyzdobené, poklady večnosti odkryté a kráľovstvo nebeské pripravené od stvorenia sveta už otvorené.

L: Túžiac zostať s Kristom, oslavujme ho a vyznajme: *Bud' naveky oslávený.*

Z: *Bud' naveky oslávený.*

L: Pane času a večnosti.

Z: *Bud' naveky oslávený.*

L: Prvorodený z mŕtvych.

Z: *Bud' naveky oslávený.*

L: Ty, ktorý držíš kľúče smrti a pekiel.

Z: *Bud' naveky oslávený.*

L: Ty, ktorý si Pán pánov a Kráľ kráľov.

Z: *Bud' naveky oslávený.*

L: Ktorý si bol, ktorý si a ktorý prídeš.

Z: *Bud' naveky oslávený. Amen*

Piesne

Preklady textov uvedených piesní

Kýrie

Pane, zmiluj sa.

Kriste, zmiluj sa.

Pane, zmiluj sa.

Our Father / Otče náš

Otče náš, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, bud' vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom. A neuved' nás do pokušenia, ale zbav nás Zlého.

Ciągły niepokój na świecie

Na zemi nevládne pokoj, ale vojna a konflikt, útlak a putá, ktoré mnohých umlčia. Pokoj Vám! Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam, nie ako svet dáva dnes – hovorí Pán.

Pieseň Medzinárodného ekumenického spoločenstva

Príď k nám dnes, Pane, a kraľuj v našich srdciach. Vždy a všade nás sprevádzaj. Prived' nás k sebe, aby sme boli jedno. Spoj nás ako Božích ľudí. Pane, bud' nám pravdou a cestou, aby sme

naplnili Otcov plán a boli jedno. Príd, buď náš život a daj nám svoj pokoj, aby sme boli jedno v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. Amen.

Informácie o Poľsku - ekumenické pozadie

Základné informácie

Poľsko, oficiálny názov Republika Poľska je krajinou v strednej Európe a leží na brehu Baltického mora. Hraničí s Nemeckom na západe, Českou republikou a Slovenskom na juhu, s Ukrajinou a Bieloruskom na východe, Litvou na severovýchode a Ruskom na severe (Kaliningradská oblasť). V Baltickom mori má námorné hranice s Dánskom a Švédskom.

S rozlohou 312 700 km² je Poľsko deviatou najväčšou krajinou Európy. Žije tu vyše 38 miliónov obyvateľov. Hlavným mestom je Varšava.

Takmer 97 percent obyvateľov krajiny tvoria Poliaci. Do roku 1939 tvorili jednu tretinu obyvateľstva národnostné menšiny. Okolo 6 miliónov ľudí zahynulo počas 2. svetovej vojny (vrátane približne 3,5 mil. Židov počas holokaustu). V súčasnosti tvoria národnostné menšiny malé percento poľskej populácie. Najpočetnejšími sú Ukrajinci, Bielorusi, Nemci (majú zastúpenie v parlamente), Rómovia, Litovčania, Slováci a Česi.

Oficiálnym jazykom je poľština, ktorá patrí do rodiny slovanských jazykov. Zákon zaručuje národnostným menšinám možnosť používať ich vlastný jazyk.

V dôsledku ekonomickej a politickej emigrácie v 19. storočí, odišlo žiť za hranice vlastnej krajiny okolo 15 miliónov Poliakov. Najpočetnejšie poľské komunity v súčasnosti sú v USA, Nemecku, Brazílii, Francúzsku a Kanade.

Historický prehľad

Kresťanstvo má v Poľsku vyše tisícročnú tradíciu. Prvé kresťanské spoločenstvá vznikli misijným pôsobením Cyrila a Metoda. Organizovaný cirkevný život v Poľsku začal za vlády, historicky prvého kniežat'a Poľska Meška I. z dynastie Piastovcov, ktorý zjednotil slovanské kmene žijúce v povodí rieky Visly. Rok 966, keď bol Mešek I. pokrstený, sa považuje za rok založenia poľského štátu.

Prvé arcibiskupstvo s nezávislou jurisdikciou v krajine vzniklo v r. 1000 v Gniezne. V tomto roku sa oficiálne stretli traja panovníci - Nemecka, Čiech a Poľska pri hrobe biskupa a martýra Sv. Vojtecha (súčasné snemy v Gniezne, ktoré sa konajú od r. 1997 sa zmieňujú o tejto udalosti, že mala medzinárodný a ekumenický charakter). Boleslav I. Chrabrý bol korunovaný za prvého kráľa Poľska v r. 1025. Značne rozšíril hranice štátu a podporoval misijnú činnosť. Od začiatku tu cudzinci nachádzali svoje miesto a vhodné životné podmienky. Boli to predovšetkým Židia, Karaiti (od 12. storočia) a moslimskí Tatári (od 14. storočia).

15. a 16. storočie sú známe ako zlatý vek poľských dejín. Na vrchole bola politika, ekonomika aj kultúra. Zároveň to bolo obdobie, keď sa do Poľska dostali reformačné myšlienky. Učenie Martina Luthera našlo priazeň u mešťanov, zatiaľ čo šľachtu (bývalých rytierov) oslovili myšlienky Jána Kalvína a Ulricha Zwingliho. Na pozadí náboženských vojen, ktoré boli v tom čase v západných krajinách Európy, bolo Poľsko známe náboženskou toleranciou a útočiskom pre protestantských disidentov.

17. storočie bolo obdobím protireformácie. Protestanti boli zbavení politických práv a Ariáni – tzv. poľskí bratia – boli donútení emigrovať, čo zastavilo vývoj poľského protestantizmu. V r. 1791 Snem (Poľský parlament) schválil ústavu, ako druhý štát sveta (po ústave Spojených štátov amerických), ktorá zaručovala slobodu náboženstva a vyznania.

Žiaľ, medzi rokmi 1772 a 1795 bolo Poľsko rozdelené pri troch rôznych príležitostiach medzi veľmoci Pruska, Ruska a Rakúska. Dôsledkom tohto delenia neexistovala krajina na mape sveta 123 rokov. Poliáci sa snažili získať späť nezávislosť v sérii niekoľkých národných povstaní: Kościuszkovo povstanie (1791), Novembrové povstanie (1830), Jar národov (1848), Januárové povstanie (1863) a revolúcia počas 1. svetovej vojny. Poľsko znovu získalo nezávislosť až v r. 1918.

V medzivojnovom období (1918 – 1939) sa politickým rozdelením a vojnou zničená krajina snažila obnoviť štátnu suverenitu. Krátke obdobie nezávislosti (20 rokov) sa vyznačovalo rýchlym rastom. Poľsko prekonalo svetovú ekonomickú krízu v 1920 – 1930, v krajine sa rozvíjal priemysel, bolo ustanovené verejné školstvo a vytvorené podmienky na rozvoj vedy a kultúry.

Najtragickejším obdobím v dejinách Poľska bola 2. svetová vojna (1939 – 1945). Keď 1. septembra 1939 vtrhli do krajiny nemeckí nacisti, šesť týždňov prebiehali boje proti tejto zdrvivúcej vojenskej sile. Situácia sa stala ešte ťažšou, keď 17. septembra 1939 Sovietsky zväz obsadil východné časti Poľska.

Domáci vojenský odboj a štátne podzemné štruktúry vytvorili Generálnu vládu na území, ktoré okupovali Nemci. V apríli 1944 vypuklo povstanie vo Varšavskom gete (blokovaná židovská štvrť). Celá židovská štvrť bola postupne vypálená a zrovnaná so zemou. V auguste 1944 Varšavské povstanie vypuklo v celom hlavnom meste, kde bolo zavraždených 200 000 povstalcov a civilistov. Keď povstanie bolo potlačené, tí, ktorí ostali, boli prinútení sa vysťahovať. Mesto bolo na 95 percent zničené nacistami.

Poľskí vojaci bojovali na viacerých frontoch vo svete: v Nórsku, Anglicku, Taliansku, Holandsku, Sovietskom zväze, na Blízkom východe a v Afrike.

Po vojne v roku 1945, výsledkom dohody podpísanej medzi USA, Veľkou Britániou a Sovietskym zväzom na Jalte a v Postupime bolo Poľsko začlenené pod vplyv Sovietskeho zväzu a stalo sa komunistickou krajinou. Štátne hranice sa posunuli. ZSSR si pričlenil východné oblasti a západnú hranicu krajiny určovali rieky Odra a Nisa. Obe tieto rozhodnutia mali ďalekosiahle politické, ekonomické, sociálne a náboženské dôsledky. Milióny ľudí rôznych národností boli presídlení alebo vyhnaní z krajiny.

Na konci sedemdesiatych rokov čelila krajina ekonomickému kolapsu. Po celom Poľsku boli štrajky a nespokojnosť, ktoré v tom čase vyústili do vzniku silného spoločenského a politického hnutia. V roku 1980 vznikla nezávislá odborová organizácia „Solidarita“, ktorá mala okolo 10-miliónov členov. Viedol ju Lech Wałęsa. Politická zmena v ZSSR („perestrojka“), silný odborový zväz a nezávislé hnutia v Poľsku prispeli k demokratickým zmenám v Európe a Poľsku priniesli suverénnosť.

V roku 1989 sa politický systém zmenil na parlamentnú demokraciu s návratom k trhovej ekonomike. Konali sa prvé slobodné parlamentné voľby a vznikli politické strany a nadnárodné organizácie. V roku 1999 vstúpilo Poľsko do svetových bezpečnostných štruktúr NATO a medzinárodných organizácií (WTO, OECD). V roku 2004 sa krajina stala členom Európskej únie a od júla do decembra 2011 jej predsedala.

Náboženská situácia

Najväčšia cirkev v Poľsku je Rímskokatolícka cirkev, ku ktorej sa hlási približne 95% obyvateľstva. Táto cirkev zohrávala dôležitú úlohu pri zachovaní poľskej národnej identity a nezávislosti, a to najmä v období rozdelenia krajiny (1772 – 1918) a komunizmu (1945 - 1989). Veľký význam pre spoločenské a politické zmeny mala voľba poľského pápeža v roku 1978. Ján Pavol II. (zomrel v r. 2005) bol známy po celom svete tým, že presadzoval rešpekt k iným náboženstvám, pokoj medzi národmi, ľudskú dôstojnosť a slobodu.

Druhou najväčšou cirkvou je Poľská pravoslávna cirkev (približne 550 000 veriacich). Ich pôvod je úzko spojený s misionárskymi aktivitami sv. Cyrila a sv. Metoda (9. storočie). Pravoslávie je stálym rysom náboženského zloženia v krajine. Od r. 1925 má Poľská pravoslávna cirkev status autokefálnej cirkvi.

V roku 1596 vplyvom Brestskej únie mnoho pravoslávnych kňazov a veriacich uznalo pápeža ako hlavu Cirkvi a prijali katolícke dogmy. Veriaci si však ponechali byzantský obrad. Následne vznikla Gréckokatolícka cirkev, ktorá má v súčasnosti približne 100 000 veriacich.

Evanjelická cirkev augsburského vyznania (okolo 75 000 veriacich) a Evanjelická reformovaná (kalvínska) cirkev (3 500 veriacich) vznikli v čase reformácie v 16. storočí. Evanjelická cirkev metodistická (asi 5 000 veriacich) je v Poľsku od 19. storočia.

V krajine sú cirkvi, ktoré vznikli na prelome 19. a 20. storočia a patria k spoločenstvu starokatolíckych cirkví: Katolícka cirkev mariavitov a Poľská katolícka cirkev. Starokatolícka cirkev mariavitov (25 000 veriacich) sa oddelila od Rímskokatolíckej cirkvi v roku 1906. Poľská katolícka cirkev vznikla medzi poľskými emigrantmi v Amerike. Má približne 22 000 veriacich a patrí do Utrechtskej únie.

V Poľsku sú aktívne aj ďalšie protestantské cirkvi – Apoštolská cirkev, Cirkev adventistov siedmeho dňa, Spoločenstvo kresťanských zborov a Cirkev evanjelikálnych kresťanov. Niektoré z týchto cirkví sú pripojené k Evanjelikálnej aliancii. V Poľsku našli domov aj tieto náboženské skupiny: Zväz židovských náboženských obcí, Zväz Karaimov a Moslimská náboženská obec.

Ekumenická situácia

Poľsko bolo v minulosti krajinou s viacerými vierovyznaniami a s dlhou tradíciou slobodného vierovyznania, náboženskej tolerancie a ekumenickej spolupráce. Súčasná náboženská situácia je výsledkom mnohých historických udalostí, spojených predovšetkým s 2. svetovou vojnou a s tým súvisiacou zmenou hraníc a migráciou veľkého počtu ľudí.

História ekumenizmu v Poľsku siaha do 16. storočia. V roku 1570 bolo významnou udalosťou podpísanie Sandomierskej dohody evanjelikmi, kalvínmi a českými husitmi. V roku 1777 vytvorili evanjelici a kalvíni úniu a v r. 1828 – 1849 mali spoločné konzistórium.

Prvou naddenominačnou organizáciou v krajine bola Poľská kancelária Svetovej únie pre šírenie priateľstva medzi národmi, ktorá vznikla z iniciatívy cirkví v roku 1923. Spočiatku ju tvorilo šesť cirkví z evanjelickej, reformovanej a zjednotenej tradície, ktorí riešili sporné otázky a pracovali na spoločných projektoch. V roku 1930 vstúpila do únie Poľská autokefálna pravoslávna cirkev. Bola to historická udalosť, pretože dve rozličné kresťanské tradície – protestantská a pravoslávna - sa spojili v jednej organizácii.

Počas 2. svetovej vojny (ku koncu roku 1942) bola vytvorená dočasná Ekumenická rada cirkví. Priniesla „Vyznanie viery poľských kresťanov“ (Poľské vyznanie), ktoré predstavuje dogmatické princípy ako spoločné dobro.

V roku 1945 predstavitelia piatich protestantských cirkví – Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, Evanjelickej reformovanej cirkvi, Evanjelickej cirkvi metodistickej, Bratskej jednoty baptistov a evanjelikálnych kresťanov – vytvorili spoločnú oficiálnu misiu známu ako Rada protestantských cirkví Republiky Poľska, ktorej predsedal farár Konstanty Najder, superintendent Metodistickej cirkvi.

Poľská ekumenická rada cirkví (PEC) bola oficiálne založená vo Varšave 15. novembra 1946, keď sa stretli predstavitelia dvanástich konfesíí. Za prvého predsedu PEC bol zvolený farár Zygmunt Michelis (1890 – 1977).

Do konca šesťdesiatych rokov vzťahy medzi Poľskou ekumenickou radou a Rímskokatolíckou cirkvou mali iba neformálny charakter. Avšak veľa katolíckych kňazov a laikov sa zúčastnilo na bohoslužbách v rámci Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov, ktoré organizovala jedna z členských cirkví PEC.

Prvé ekumenické bohoslužby v katolíckom chráme sv. Martina vo Varšave boli 10. januára 1962. Konali sa pred Druhým vatikánskym koncilom za účasti pozvaných predstaviteľov ďalších kresťanských konfesíí. V roku 2012 si pripomíname 50. výročie tejto udalosti.

Spoločná komisia Poľskej ekumenickej rady a Rady pre ekumenizmus Konferencie biskupov Poľska bola oficiálne založená v roku 1974. Umožnilo to oficiálny kontakt medzi Rímskokatolíckou cirkvou a Poľskou ekumenickou radou. V r. 1977 vytvorili subkomisiu pre dialóg, ktorá by sa mala zaoberať rozhovormi na teologické témy.

O dvadsať rokov neskôr (1997) bol na základe zmluvy o spolupráci k tomuto dňu zriadený Výbor pre dialóg Konferencie biskupov Poľska a Poľskej ekumenickej rady. Jedným z dôležitých výsledkov spolupráce týchto organizácií bolo podpísanie dokumentu s názvom „Sviatosť krstu ako znak jednoty“ v roku 2000. Hlavní predstavitelia šiestich členských cirkví Poľskej ekumenickej rady a Rímskokatolíckej cirkvi v dokumente oficiálne vyhlásili vzájomné uznanie platnosti krstu.

Od r. 2000 sa Výbor pre dialóg zaoberá otázkou miešaných manželstiev. V r. 2009 mu túto otázku predložili cirkvi v ekumenickom návrhu.

Dôležitou udalosťou v Poľsku bolo vydanie ekumenického prekladu Novej zmluvy a žalmov v roku 2001. Prácu jedenástich cirkví na preklade koordinovala Biblická spoločnosť Poľska. V súčasnej dobe cirkvi pracujú na ekumenickom preklade Starej zmluvy.

Materiál pre Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov (2012) je 15. publikáciou predstaviteľov Poľskej ekumenickej rady a Rímskokatolíckej cirkvi.

V roku 2009 bola publikovaná kniha s názvom *Na ceste ku Kristovi. Kresťanské cirkvi v Poľsku hovoria o sebe*. V nej sa členské cirkvi Poľskej ekumenickej rady a Rímskokatolícka cirkev predstavujú po prvý raz v povojnovom období Poľska v jednej publikácii.

Za zmienku stojí fakt, že sa pápeži Ján Pavol II. a Benedikt XVI. stretli s kňazmi a veriacimi z cirkví Poľskej ekumenickej rady na ekumenických modlitbách počas púte v Poľsku.

Poľskú ekumenickú radu tvorí v súčasnosti sedem cirkví: Poľská autokefálna pravoslávna cirkev, Poľská katolícka cirkev, Starokatolícka cirkev mariavitov, Evanjelická cirkev augsburského vyznania, Evanjelická reformovaná cirkev, Evanjelická cirkev metodická, Bratská jednota baptistov. Biblická spoločnosť a Sociálne združenie poľských katolíkov majú status pridruženého členstva.

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

Témy rokov 1968 – 2011

V roku 1968 sa po prvýkrát začali používať materiály, ktoré spoločne pripravila Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví v spolupráci s Pápežskou radou na podporu jednoty kresťanov.

- 1968 – Na chválu jeho slávy (*Efežanom 1, 14*)
To the praise of his glory
Pour la louange de sa gloire
- 1969 – Povolání pre slobodu (*Galat'anom 5, 13*)
Called to freedom
Appelés à la liberté
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ríme, Taliansko)
- 1970 – My sme totiž Boží spolupracovníci (*Prvý list Korint'anom 3, 9*)
We are fellow workers for God
Nous sommes les coopérateurs de Dieu
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v kláštore v Niederaltaichu, Nemecko)
- 1971 - ... a spoločenstvo Svätého Ducha (*Druhý list Korint'anom 13, 13*)
... and the communion of the Holy Spirit
... et la communion du Saint-Esprit
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bari, Taliansko)
- 1972 – Nové prikázanie vám dávam (*Evanjelium podľa Jána 13, 34*)
I give you a new commandment
Je vous donne un commandement nouveau
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1973 – Pane, nauč nás modliť sa (*Evanjelium podľa Lukáša 11, 1*)
Lord, teach us to pray
Seigneur, apprends-nous à prier
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v opátstve Montserrat, Španielsko)
- 1974 – Aby každý jazyk vyznával: Ježiš Kristus je Pán (*Filipanom 2, 1-13*)
That every tongue confess: Jesus Christ is Lord
Que tous confessent: Jésus Christ est Seigneur
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1975 – Boží zámer: všetko v Kristovi (*Efežanom 1, 3-10*)
God's purpose: all things in Christ
La volonté du Père: Tout réunir sous un seul chef, le Christ
(Materiál pripravila austrálska skupina. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1976 – Budeme mu podobní (*Prvý Jánov list 3, 2*) alebo: Povolání stať sa tým, čím sme
We shall be like him or, Called to become what we are
Appelés à devenir ce que nous sommes

- (Materiál zostavila karibská konferencia cirkví. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ríme, Taliansko)
- 1977 – Spoločne vytrváme v nádeji (*Rimanom 5, 1 – 5*)
 Enduring together in hope
 L'espérance ne déçoit pas
 (Materiál zostavili v Libanone uprostred občianskej vojny. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1978 – Už nie ste cudzinci (*Efezanom 2, 13 – 22*)
 No longer strangers
 Vous n'êtes plus des étrangers
 (Materiál zostavil ekumenický tím v Manchestri, Anglicko)
- 1979 – Slúžte si navzájom na Božiu slávu (*Prvý Petrov list 4, 7-11*)
 Serve one another to the glory of God
 Soyez au services les uns des autres pour la gloire de Dieu
 (Materiál je z Argentíny. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1980 – Príd' kráľovstvo tvoje (*Evanjelium podľa Matúša 6, 10*)
 Your kingdom come
 Que ton règne vienne!
 (Materiál zostavila ekumenická skupina v Berlíne, Nemecko. Prípravné stretnutie sa konalo v Miláne)
- 1981 – Jeden Duch – rôzne dary – jedno telo (*Prvý list Korint'anom 12, 3b – 13*)
 One Spirit – many gifts – one body
 Un seul esprit – des dons divers – un seul corps
 (Materiál zostavili Graymoor Fathers, USA. Prípravné stretnutie sa konalo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1982 – Nech nájdú všetci svoj domov v tebe, ó, Pane (*Žalm 84*)
 May all find their home in you, O Lord
 Que tous trouvent leur demeure en Toi, Seigneur
 (Materiál bol z Kene. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Miláne, Taliansko)
- 1983 – Ježiš Kristus – život sveta (*Prvý Jánov list 1, 1 – 4*)
 Jesus Christ – the Life of the World
 Jesus Christ – La Vie du Monde
 (Materiál pripravila ekumenická skupina z Írska. Prípravné stretnutie sa konalo v Céligny-Bossey, Švajčiarsko)
- 1984 – Povolání byť jedno skrze kríž nášho Pána (*1. list Korint'anom 2, 2 a Kolosanom 1, 20*)
 Called to be one through the cross of our Lord
 Appelés à l'unité par la croix de notre Seigneur
 (Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Benátkach, Taliansko)
- 1985 – Zo smrti do života s Kristom (*Efezanom 2, 4 – 7*)
 From death to life with Christ
 De la mort à la vie avec le Christ

- (Materiál zostavili na Jamajke. Prípravné stretnutie sa konalo v Grandchampe, Švajčiarsko)
- 1986 – Budete mi svedkami (*Skutky apoštolov 1, 6 – 8*)
 You shall be my witnesses
 Vous serez mes témoins
 (Materiál zostavili v Slovinsku, prípravné stretnutie sa konalo v Juhoslávii)
- 1987 – Zjednotení v Kristovi – nové stvorenie (*Druhý list Korinťanom 5, 17 – 6, 4a*)
 United in Christ – a new creation
 Unis dans le Christ – une nouvelle création
 (Materiál pripravili v Anglicku, prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Taizé, Francúzsko)
- 1988 – Božia láska vyháňa strach (*Prvý Jánov list 4, 18*)
 The love of God casts out fear
 L'Amour de Dieu bannit la crainte
 Materiál zostavený v Taliansku, prípravné stretnutie bolo v Pinerole, Taliansko)
- 1989 – Budovanie spoločenstva: jedno telo v Kristovi (*Rimanom 12, 5 – 6a*)
 Building community: one body in Christ
 Bâtir la communauté: Un seul corps en Christ
 (Materiál pripravili v Kanade, prípravné stretnutie sa konalo vo Whaley Bridge, Anglicko)
- 1990 – Aby všetci jedno boli... aby svet uveril (*Evanjelium podľa Jána 17*)
 That they all may be one... That the world may believe
 Que tous soient un... Afin que le monde croie
 (Materiál zostavili v Španielsku, prípravné stretnutie bolo v Madride, Španielsko)
- 1991 – Chváľte Hospodina, všetky národy! (*Žalm 117 a Rimanom 15, 5 – 13*)
 Praise the Lord, all you nations!
 Nations, louez toutes le Seigneur!
 (Materiál pripravili v Nemecku, prípravné stretnutie sa konalo v Rotenburgu na Fulde, Nemecko)
- 1992 – Ja som s vami po všetky dni... Choďte teda (*Evanjelium podľa Matúša 28, 16 – 20*)
 I am with you always... Go, therefore
 Je suis avec vous... allez donc
 (Materiál zostavili v Belgicku, prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bruggách, Belgicko)
- 1993 – Prinášajme ovocie Ducha pre kresťanskú jednotu (*Galat'anom 5, 22 – 23*)
 Bearing the fruit of the Spirit for Christian unity
 Pour l'unité: laisser mûrir en nous les fruits de l'Esprit
 (Materiál pripravili v Zaire. Prípravné stretnutie sa konalo v blízkosti Zürichu, Švajčiarsko)
- 1994 – Božia domácnosť: povolaní byť jedno srdcom a mysl'ou (*Skutky apoštolov 4, 23 – 37*)
 The household of God: called to be one in heart and mind

- La maison de Dieu: Appelés à être un dans le coeur et dans l'esprit
(Materiál zostavili v Írsku, prípravné stretnutie bolo v Dubline, Írsko)
- 1995 – *Koinonia*: spoločenstvo v Bohu a medzi sebou navzájom (*Evanjelium Jána 15, 1 – 17*)
Koinonia: communion in God and with one another
La koinonia: communion en Dieu et les uns avec les autres
(Materiál pripravila Komisia pre vieru a poriadok, prípravné stretnutie sa konalo v Bristole, Anglicko)
- 1996 - Hľa, stojím pri dverách a klopem (*Zjavenie Jána 3, 14 – 22*)
Behold, I stand at the door and knock
Je me tiens à la porte et je frappe
(Prípravný materiál zostavili v Portugalsku, stretnutie sa konalo v Lisabone, Portugalsko)
- 1997 – V mene Krista vás prosíme: Zmierte sa s Bohom (*Druhý list Korintanom 5, 20*)
We entreat you on behalf of Christ, be reconciled to God
Au nom du Christ, laissez-vous réconcilier avec Dieu
(Materiál pripravila Severská ekumenická rada, prípravné stretnutie sa konalo v Štokholme, Švédsko)
- 1998 - Duch prichádza na pomoc našej slabosti (*Rimanom 8, 14 – 27*)
The Spirit helps us in our weakness
L'Esprit aussie vient en aide à notre faiblesse
(Prípravný materiál bol z Francúzska, stretnutie sa konalo v Paríži)
- 1999 – Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľudom (*Zjavenie Jána 21, 1 – 7*)
He will dwell with them as their God, they will be his peoples
Dieu demeurera avec eux. Ils seront ses peuples et lui sera le Dieu qui est avec eux
(Prípravný materiál pripravili v Malajzii, stretnutie sa konalo v kláštore v Bose, Taliansko)
- 2000 – Požehnaný Boh, ktorý nás požehnal v Kristovi (*Efezanom 1, 3 – 14*)
Blessed be God who has blessed us in Christ
Béni soit Dieu, qui nous a bénis en Christ
(Prípravný materiál zostavila Rada cirkví Blízkeho východu, stretnutie sa uskutočnilo v La Verne, Taliansko)
- 2001 – Ja som cesta, pravda i život (*Evanjelium podľa Jána 14, 6*)
I am the Way, and the Truth, and the Life
Je suis le chemin, et la vérité et la vie
(Prípravný materiál zostavili v Rumunsku a stretnutie sa konalo v meste Vulcan, Rumunsko)
- 2002 – U teba je prameň života (*Žalm 36, 5 – 10*)
For with you is the fountain of life
Car chez toi est la fontaine de la vie
(Prípravný materiál zostavila CEEC a CEC, stretnutie bolo blízko Augsburgu, Nemecko)

- 2003 – Tento poklad máme v hlinených nádobách (*2. list Korint'anom 4, 4 – 18*)
 We have this treasure in clay jars
 Car nous avons ce trésor dans des vases d'argile
 (Prípravný materiál zostavili v Argentíne, stretnutie bolo v Los Rubios, Španielsko)
- 2004 – Svoj pokoj vám dávam (*Ján 14, 23-31; Ján 14, 27*)
 My peace I give to you
 Je vous donne ma paix
 (Prípravný materiál zostavili v Aleppe, Sýria. Stretnutie bolo v Palerme, Taliansko)
- 2005 – Kristus, jediný základ Cirkvi (*1. list Korint'anom 3, 1 – 23*)
 Christ, the one foundation of the Church
 Le Christ, unique fondement de l'Eglise
 (Prípravný materiál bol zo Slovenska, stretnutie sa konalo v Piešťanoch)
- 2006 – Lebo kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v mojom mene, tam som medzi nimi
 (*Evanjelium podľa Matúša 18, 18 – 20*)
 Where two or three are gathered in my name, there I am among them
 Là où deux ou trois se trouvent réunis en mon nom, je suis au milieu d'eux
 (Prípravný materiál pochádzal z Írska. Stretnutie sa konalo v Prosperous, Co. Kildare, Írsko)
- 2007 – Aj hluchým dáva sluch a nemým reč (*Evanjelium podľa Marka 7, 31 – 37*)
 He even makes the deaf to hear and the mute to speak
 Il fait entendre les sourds et parler les muets
 (Prípravné materiály zostavili v Južnej Afrike, stretnutie sa konalo vo Faverges, Francúzsko)
- 2008 – Neprestajne sa modlite (*Prvý list Tesaloničanom 5, 12a. 13b – 18*)
 Pray without ceasing
 Priez sans cesse
 (Prípravné materiály zostavili v USA. Stretnutie sa konalo v Graymoor, Garrison, USA)
- 2009 – A budú jedno v tvojej ruke (*Ezechiel 37, 15 – 28*)
 That they may become one in your hand
 Ils seront unis dans ta main
 (Prípravné materiály zostavili v Kórei, stretnutie sa konalo v Marseille, Francúzsko)
- 2010 – Vy ste toho svedkami (*Evanjelium podľa Lukáša 24, 48*)
 You are witnesses of these things
 ...de tout cela, c'est vous qui êtes les témoins
 (Prípravný materiál pochádza zo Škótska. Stretnutie sa konalo v Glasgowe, Škótsko)
- 2011 – Jednotní v učení apoštolov, v bratskom spoločenstve, lámaní chleba a modlitbách
 (*Skutky apoštolov 2, 42*)
 One in the apostle's teaching, fellowship, breaking of bread and prayer (cf. Acts 2:42)
 Unis dans l'enseignement des apôtres, la communion fraternelle, la fraction du pain et la prière
 (Prípravný materiál z Jeruzalema, stretnutie sa konalo v Saydnaya, Sýria)

2012 – Všetci budeme premenení... víťazstvom skrze nášho Pána Ježiša Krista (*1.Korint'anom 15, 51 – 58*)

We will be all Chnged by the Victory of our Lord Jesus Christ

Tous, nous serons transformés pas la victoire de notre Seigneur Jésus – Christ

(Prípravný materiál z Poľska, stretnutie sa konalo vo Varšave, Poľsko)

Kľúčové dátumy v dejinách Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov

- 1740 približne v tomto roku vzniklo v Škótsku turíčne hnutie s prepojením na Severnú Ameriku. V ich prebudeneckom posolstve bola výzva na modlitbu za a so všetkými cirkvami.
- 1820 Reverend James Haldane Stewart publikuje: *Návody na všeobecné zjednotenie kresťanov pri vylíatí Ducha.*
- 1840 Reverend Ignatius Spencer, ktorý konvertoval na rímsky katolicizmus, navrhuje *Zjednotenie modlitby za jednotu.*
- 1867 Prvá konferencia anglikánskych biskupov v Lambethe zdôrazňuje v preambule svojho vyhlásenia modlitbu za jednotu
- 1894 Pápež Lev XIII. povzbudzuje k modlitbe v *Oktáve modlitieb za jednotu* v súvislosti s Turícami.
- 1908 Reverend Paul Wattson prvýkrát inicioval zachovávanie *Oktávy za jednotu cirkvi.*
- 1926 Hnutie Viera a poriadok začína vydávať *Návrhy na Oktávu modlitieb za kresťanskú jednotu.*
- 1935 Abbé Paul Couturier z Francúzska obhajuje *Celosvetový týždeň modlitieb za kresťanskú jednotu* na širokom základe modlitieb za „jednotu, ktorú chce Kristus prostriedkami, akými on chce.“
- 1958 Kresťanská jednota (Unité Chrétienne, Lyon, Francúzsko) a Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví začínajú spoločne pripravovať materiály pre *Týždeň modlitieb*
- 1964 V Jeruzaleme sa pápež Pavol VI. a patriarcha Athenagoras I. spoločne modlili Ježišovu veľknazskú modlitbu: „*aby všetci boli jedno*“ (*Evanjelium Jána 17*).
- 1964 Dekrét Druhého vatikánskeho koncilu o ekumenizme zdôrazňuje, že modlitba je dušou ekumenického hnutia a nabáda k zachovávaniu *Týždňa modlitieb.*
- 1966 Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví (SRC) a Sekretariát pre napomáhanie jednoty kresťanov (dnes známy ako Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov) začali oficiálnu spoločnú prípravu materiálov pre *Týždeň modlitieb.*
- 1968 Prvýkrát sa oficiálne použili materiály pre *Týždeň modlitieb*, ktoré spoločne pripravili Komisia pre vieru a poriadok a Sekretariát pre napomáhanie jednoty kresťanov (dnes známy ako Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov)
- 1975 Prvýkrát sa použil materiál pre *Týždeň modlitieb*, ktorý vychádzal z navrhovaného textu miestnej ekumenickej skupiny. Skupina z Austrálie bola prvá, ktorá sa venovala plánu pripraviť prvý návrh na rok 1975.

- 1988 Materiály Týždňa modlitieb sa použili na inauguračnej bohoslužbe Kresťanskej federácie Malajzie, ktorá spája hlavné kresťanské zoskupenia v krajine.
- 1994 V medzinárodnej skupine, ktorá pripravovala texty na rok 1996, boli aj zástupcovia YMCA a YWCA.
- 2004 Medzi Komisiou pre vieru a poriadok (SRC) a Pápežskou radou na podporu jednoty kresťanov (Katolícka cirkev) sa dosiahla dohoda, že sa materiály pre *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov* vydajú spoločne a pripravia v tom istom formáte.
- 2008 Spomienková oslava 100. výročia *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov (Oktáva za kresťanskú jednotu, ktorá bola jeho predchodcom, sa prvýkrát začala sláviť v r. 1908).*

Komisia pre vieru a poriadok

Svetovej rady cirkví

P. O. Box 2100

CH – 1211 Genève 2

Switzerland

infowcc@wcc-coe.org

www.oikumene.org

Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov

VA – 00120 Cité du Vatican

office@christianunity.va

www.vatican.va